

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmislj nedelje in praznike, ter velja po pošti prejetjem na avstro-ogrsko deželo za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za ostanila plačuje se od štiritopne petite vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovoli pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Klerikalci v dež. zboru.

II.

Klerikalna stranka igra v deželnem zboru vabanje. Pod »spretnim« vodstvom dr. Šusteršiča je prišla ta stranka tako popolnoma ob vsak vpliv in ob vsako veljavo, da nima ničesar več izgubiti, in v tem svojem obupnem položaju je dr. Šusteršič izigral zadnjo karto — začel je obstrukcijo.

Narodno-napredna stranka je nečuvne brutalnosti teh Šusteršičev, Brejcev, Jakličev, Schweitzerjev in Drobničev prenašala z dobro preudarjeno mrzlokrvnostjo. Občudovali smo iz srca narodno-napredne poslance, da so se premagali in da niso sledili klerikalcem na polje podlih zasramovanj, surovih psov ter razsajanja in razbijanja. Vemo, da je marsikomu vrela kri in vemo, da se je marsikdo komaj premagoval, da katerega izmed klerikalnih razsajalcev ni vsekali po celjosti, a ravno s tem premagovanjem samega sebe je bilo omogočeno, da sedaj vsakdo lahko spozna, kdo je kriv škandaloznih dogodkov v deželnem zboru in da se sedaj lahko vsi merodajni faktorji v državi prepričajo, da so klerikalci banda surovih in nasilnih ljudi, banda, ki je začela brez povoda sistematično obstrukcijo, samo zategadelj, ker v dež. zboru nima večine. Sedaj, po dogodkih v deželnem zboru, je neovržno dokazano, da je kranjska duhovniška stranka občenevarjen, destruktiven element, proti kateremu se morajo v javnem interesu združiti vsi, katerim je za korist dežele in prebivalstva ter za resno in stvarno delo v parlamentu. Da je pa to klerikalno bando spravil v dež. zbor ljubljanski škof s svojo duhovščino, to je še najboljše pri vsem tem.

Klerikalci so sami priznali

in tudi z dejanji pokazali, da so bili v naprej odločeni za obstrukcijo in da jo hočejo nadaljevati. V večni spomin bodi pribito, da je »Slovenec« v 142 št. z dne 24. junija izrečno izjavil, da o miru v zbornici sploh ni govora, dokler se klerikalcem sploh ne da vse, kar zahtevajo. S tem je jasno povedano, da manjšina v dež. zboru sploh noče pripustiti nobenega dela, če večina ne bo vsega storila tega, kar bo zahtevala manjšina.

To je sicer blaznost, a klerikalci so se res ravnali po tem in iskali vsaj navidezni vzrok, da bi delali obstrukcijo. Ker pravega vzroka za kako nezadovoljnost niso imeli, so vzroke za lase privlekli in se delajo, kakor bi se jim bila zgodila kaka krivica, dasi se jim v resnici ni zgodila niti najmanjša krivica.

Klerikalci so začeli obstrukcijo kaj pri otvoritvi seje z nujnimi predlogi. Večina teh predlogov sploh ni resna, a nekateri so naravnost nečuvni, zlasti predlog dr. Schweitzerja, kateremu se morajo še krave smejati. Toda klerikalci so vrgli te predloge v zbornico, da bi z dolgimi razpravami zadrževali vse delovanje, kajti da bi upali na najmanjši uspeh, tega celo o Drobniču ne verjamemo, in ta Drobnič je vendar poosebljena zabitost.

Razgrajati so začeli klerikalci dvakrat. Prvič, ko je župan Hribar rekel, da je tudi on za splošno in jednako volilno pravico, če se ustvarijo zagotovila, da duhovščina ne bo zlorabljala lece in spovednice. Klerikalci so kričali, da je to žaljenje duhovščine. V resnici to ni nikako žaljenje, saj je notorično in tudi sodno dokazano, da je duhovščina z malimi izjemami, začenši od škofa pa doli do zadnjega kaplana, na nečuvno nasilen način vplivala na volitve, in da so bili klerikalni poslanci izvoljeni samo vsled du-

hovniškega pritiska. Proti tej zlorabi cerkvene avtoritete se branijo povsod in je na pr. v moravskem deželnem zboru ravno te dni bil s češke strani stavljen predlog, naj se potom zakona onemogoči duhovniška agitacija.

Šusteršič in njegovi kumpani so začeli radi Hribarjevih besedi razgrajati, leker so prežali na priliko, da začno s hrupno obstrukcijo, ker niso hoteli delati. In ravno tako je bilo pri Ferjančičevi izjavi. Kaj si dr. Šusteršič morda domišlja, da bo on napredne poslance insultiral, ne da bi ti reagirali, kaj si domišlja, da bodo napredni poslanci njegove psovke ponižno spravljali v žep, ne da bi njemu dali, kar mu gre?

Klerikalci kriče, da se jim je pri volitvi odsekov zgodila krivica. Ko bi bila večina brezobzirna — in klerikalci bi to zaslužili — bi svojo moč lahko izkoristila tako, kakor se je zgodilo že v marsikakem parlamentu. Za časa koalicije ni dala večina v delegaciji češkemu delegatom nobenega zastopnika v odsekih. V tržaškem deželnem zboru ni bil še nikdar noben Slovenec voljen v kak odsek in takisto se je zgodilo tudi v istrskem dež. zboru. V tem oziru ima večina popolnoma proste roke, in če bi hotela večina v kranjskem deželnem zboru biti brutalna, bi sploh ne volila nobenega klerikalca v odsek.

Toda večina ni hotela tako postopati; nasprotno, šla je v svoji obzirnosti tako daleč, da bi jej klerikalci morali biti hvaležni. Klerikalci so zahtevali, da se morajo mandati za odseke razdeliti po številu poslancev, ki pripadajo k jedni ali k drugi stranki. Bilo jim je na tem, da bi imela napredna stranka v odsekih manj zastopnikov kakor doslej, dasi klerikalci razen Povšeta nimajo nobenega človeka, ki bi količjak poznal deželno upravo, kar je vendar predpogoj za vsako uspešno delovanje.

Res je, da se v državnem zboru običajno določajo člani odsekov po matema-

tičnem ključu, to pa zategadelj, ker je v državnem zboru vse polno strank in bi se na drug način ne doseglo jedinstvo. V dež. zboru kranjskem so pa le tri stranke, in ker je večina klerikalnih poslancev intelektualno popolnoma nesposobna za delo v odsekih, ker so ljudje kakor Drobnič in drugi le »Stimmvieh« in drugega nič, je več kakor pravično, če se da vsem strankam jednako število zastopnikov. Če odštejemo od klerikalne stranke te, za delo nesposobne idijote à la Drobnič, je ta pravzaprav najmanjša stranka in torej lahko zadovoljna, če se ji sploh štirje mandati prepuste. Večina pa je v svoji veliki obzirnosti šla celo tako daleč, da je hotela število mandatov pomnožiti in klerikalcem prepustiti še jeden mandat ter predsedništvo v finančnem in upravnem odseku. To je gotovo izredna popustljivost, ki priča, da je večina storila vse, kar je bilo mogoče, samo da omogoči resno in stvarno delo v deželnem zboru.

Toda klerikalci nočejo delati, ampak imajo, kakor sami priznavajo, namen, z obstrukcijo preprečiti vsako delo v korist dežele in prebivalstva, dokler se jim ne da vse, kar zahtevajo. Klerikalci se bodo kmalu prepričali, da so njih računi napačni.

Iz Hrvatske.

Zagreb, 19. junija.

Afera jeronimskega zavoda se še vedno vzdržuje na površju, dasiravno v drugi obliki, ker v svoji prvotni obliki je izgubila svojo vrednost in važnost. Stvar se je preveč drastično završila tudi za našo slabo ali nič mislečo maso, kakor da bi tudi najpredrnejši klerikalni domišljavec si upal na svežem sledu jo ublaževati ali vsaj potlačevati. Razdžani ideali, prevarjeni upi, porušeni računi, vse to je prišlo prenanjlo in nepričakovano, niti »stimunga« se ni mogla za to pripraviti, niti se ni moglo pogladiti in izpremeniti z golo frazo

danes prožnejši in iznajdljivejši kot duh ženski. Moški so od vsega početka kulture duševno mnogo delali, in tako se je njih um izbistril in poostiril. To je bil proces tisočletij, ki se bo moral poslej vršiti tudi z ženskim duhom; potem šele se bo moglo govoriti, kaj zmora ženska in česa ne. Zato pa bo možno pisati o sposobnosti ženske psihe pač šele mnogo — kasneje...

Ako bi bilo ženstvo že od nekdaj

delavno na duševnem polju, je skoraj izključeno, da se ne bi bil pojavil tudi marsikak ženski genij. Sicer pa je zaznamovala zgodovina tudi nekaj žensk, poleg katerih zatemni celo katera moška »zvezda«.

Nedavno je prinesla »Neue freie Presse« dolg članek o ruski kiparici Tereziji Feodorovni Ries, o kateri pravi kritik doslovno: »Unter den modernen bildenden Künstlern ragt eine Frau hervor, welche Eigenschaften in sich vereint, die man ihrem Geschlechte sonst abzusprechen pflegt: Gedankentiefe in Originalität, schöpferische Vollkraft der Idee und des Ausdruckes, es ist die Russin Theresa Ries«. In dalje: »In Theresa Ries wirkt mit dem Künstler der Denker... Če govori Slovanom dosledno neprijazni list tako, mora biti Ries vsekakor znamenit pojav v ženstvu!

LISTEK.

Uspehi emancipacije ženstva.

Spisala B. Bučar.

I. Telesna in duševna inferiornost.

»Žensko vprašanje« je tudi v Avstriji postalo zopet nekaj aktualen predmet — moden šport, ki nekaterim pretirano ugaja, dočim ga drugi najkrutejšje pobijajo. In kakor mine hitro vsaka moda, tako bi moralo tudi žensko vprašanje izginiti zopet, ako bi se ga ne bili lotili in poprijeli tudi nekateri resni misleci, kateri izpoznavajo ter zato tudi priznavajo, da je razvoj ženstva in vsaj približna enakopravnost inteligentne ženske z moškimi dandanes socialna potreba, torej radi sedaj vladajočih razmer.

Večina ženstva mora dandanes delati in si mora sama služiti svoj kruh, ako ne mara poginiti v bedi ali sramoti. To dejstvo se ne da prerekati. A ker vsaka izmed onih žensk, ki se ne omože, ne more ali noče postati kmetica, delavka, služkinja, šivilja, prodajalka, blagajničarica itd., je nastalo »pereče vprašanje: Kam z drugimi dekletmi?

»Ženske so inferiorne«, so trdili nekateri, »in zato tudi niso zmožne na-

petega duševnega dela. Poleg tega so tudi telesno slabotne, kar jih prav tako ovira kot njih duševna inferiornost«.

Seveda se je pri tem »pozabilo« na različne posle in tovarniške delavke, ki opravljajo najtežja dela; pozabilo se je na šivilje, perice in likarice, ki delajo na pr. na Dunaju od petih zjutraj do sedmih zvečer z eno uro presledka; poleti pa delajo celo od treh zjutraj do devetih zvečer. Kdo si pač more predstavljati telesno in dušno stanje take delavke, ki lika dan na dan po 13—17 ur? Pozabili so na pr. tudi na šivilje perila in izdelovalke raznih modnih predmetov, ki delajo za ničevno plačo — katera jih jedva varuje lakote in mraza — vse leto po 16—18 ur na dan ter često niti ob nedeljah niso svobodne.

Toda v teh slučajih se nekateri niso zmenili, da so za tolikoourni in tako naporno delo ženske prešibke, in niso ugovarjali proti tako nezasišanemu izrabljanju »šibkih« ženskih moči. Za surovo delo je ženska dovelj močna in docela dobra, saj je cenena...

A kakor hitro se je začutilo, da bi utegnili preiti konkurenca od duševne strani ženstva, je nastal vihar.

Ker s telesno močjo niso ničesar opravili, — saj opravljajo milijoni fizičnih moških slabših najtežja dela, in so upravičeni starci na najodgovornejših in najnapornejših mestih socialne družbe — so

se zatekli k — možganom ter izvajali razne nedokazane in nedokazne sklepe.

Sicer je res, da ima po dr. Bischoffu ženska povprečno 126 gramov lažje možgane kot moški. Toda ženska je povprečno sploh manjša in nežnejša od moškega. A kakor niso telesno največji ljudje tudi najmočnejši, tako tudi ne gre trditi, da bi bile duševne moči in zmožnosti odvisne od kvantitete možgan. Saj imajo baje Polinezi in Indijanci severne Amerike povprečno večje možgane kot vsa plemena v Evropi. Ti divjaki so morda sami »geniji«, žal, da vsled svoje nizke kulturne stopinje te svoje ženjalnosti ne morejo pokazati... Skratka: kvantiteta možgan tudi ni več dokaz duševne inferioritete.

Res pa je, da je treba možgane prav tako vaditi, kot druge organe telesa, ako hočemo, da se popolnoma razvijejo njih zmožnosti.

Rado se naglašja, da ženskih ženijev sploh ni. »Kje je kak ženski Wagner, ženski Tizian, Shakespeare ali Tolstoj?« vprašujejo antifeministi. Ali tudi moški, ki so imeli priliko tisočletja in tisočletja razvijati na vse možne načine svoje duševne moči, se morejo ponášati z enim samim Wagnerjem, Tizianom, Shakespearejem, Goethejem, Beethovenom in Tolstojem.

Gotovo je povprečno duh moških dan

dejstvo, ki je do temelja razdajalo bajko o velikih dobrotah posledicah, ki bi jih bila imela roditi rimska milost za Hrvatsko.

Najmočnejša podlaga, na katero so klerikalci stavili svoje sleparjenje ljudstva s fantastičnimi slikami in zračnimi gradovi glede posledic in uspeha, je bila krilata fraza: Roma locuta, causa finita. Preklic papeževga breve »Slavorum gentem« je porušil vse te fantastične zgradbe, a je bil obenem sposoben, spodnesti pri masi vero in zaupljivost v klerikalno vodstvo. Da se to zadnje prepreči, povzdignil je sarajevski nadškof Stadler »ugovor«, s katerim je s krepkimi izrazi, sicer pa brez vsake stvarnosti »dal duška narodnemu čustvu«, dotaknil se obenem Črnogore in Madjarov, da s tem podpiha narodni antagonizem. Uspeh je seveda bil kolosalen, ker je bil s tem paralizovan neugodni vtisek papeževga preklica na hrvatsko kratkovidno občinstvo, kar se je najbolje videlo iz tega, ker so Stadlerja uprav preplavile udanostvene izjave, pozdravi itd. z zatrjevanji, da stoji za njim in episkopatom ves hrvatski narod. Klobuta papeževga preklica se je povsem pozabila, a lahko verni Hrvatje so pripravljali lice za drugo zaušnico.

»Narodni junak« po klerikalnem računu in »mučenik« brez mučeništva Stadler — s takimi epitetimi so ga nazivali v svoji, da se blago izrazimo, znesljivosti, je bil po višjih faktorjih priveden do tega, da je z javnim preklicem obžaloval svoje prosvedovanje, s katerim je tangiral tako rimsko kurijo kakor avstrijsko diplomacijo. S to Stadlerjevo izjavo je dobila aféra jeronimskega zavoda svoj zaključni kamen tudi za Hrvate izven dežele.

Razun tega je nastala splošna razočaranost, ki je morala nastopiti tako pri poedincih kakor pri narodu, kjerkoli so se dali brez razsojevanja in brez vsakega ozira na posledice zapeljati na lov za nečem neizvedljivim, zdrknivši pri tem s trdnih tal, na katerih so stali in izpustivši iz rok zanesljivo držalo, katerega so se oprijemali.

Kakor je v takih slučajih že navadno, pa noče nihče priznati krivdo zase, dasi bi sicer le z zrnom pameti moral v naprej videti, temuč vedno išče in podtikava nekemu nekaj kot krivcu. V konkretnem slučaju odnesel je seveda prve batine nad škof Stadler, ker je bil baš na dosegu, po katerem se je začelo najprej udarjati, no, kakor se množi apetit z jedjo, malo po malem, posebno vsled pisanja liberalnejših elementov začelo se je iskati krivdo mimo Stadlerja v celem ambijentu, ki je zajedno z njim in zanj delal. In v tem tiči seveda sled istine, ki se niti še v tem ne iznajde vsa in v svoji popolnosti, ali kakor pri vsem vodi dober sled k uspehu, tako bi

Taki pojavi so tudi n. pr. te-le ženske: angleški slikarici Mariane Stoches in Morgan, portretistka Pa-re-ag-y, Floriana Wiesinger, ki slika navadno tiha žitja. (Stilleben) M. Wunsch, slikarica figur, Roza Bonheur, slikarica živalij itd. Potem naj omenim še veliko francosko — pisateljico George Sand, pevko, slikarico in pisateljico Marijo Baškirčevo, pisateljico, doktorico in profesorico matematike Sonjo Kovalevsko, pesnikinjo Ado Negri, razne vladarice (Izabelo in Blanko Kastilsko, Elizabeto Ogrsko, Elizabeto Angleško, Katarino Rusko, Viktorijo Angleško, Marijo Terezijo i. t. d.) Veliko pozornost so vzbudile tudi razne francoske, ruske, angleške, poljske in nemške pisateljice in pesnikinje ter razne igralka in operne pevke...

Ako so se torej te ženske — katerih število bi se dalo še popolniti — brez posebnih višjih šol in vseučilišč povspele v najrazličnejših strokah tako visoko le vsled lastne pridnosti in proti vsem oviram, je to pač dokaz, da tiči v žensstvu sploh vendarle dokaj višjih zmožnosti, katere pa treba seveda razvijati.

To potrjujejo tudi vspehi žensstva po drugih državah, katere niso s toliko silo in s tolikim filistroznim fanatizmom nasprotovale intelektualni emancipaciji žensk kot Avstrija in Nemčija, ki sta se naposled, — dasi zadnji — morali tudi udati. Zdaj pa je že skoraj v vseh evropskih kulturnih državah tudi ženskam dovoljen obisk srednjih in visokih šol.

tudi tukaj bil zmožen, da odpre oči vsaj onim, ki hočejo spregledati.

Tako razpravljanje o sledu resnice bi naravno dovedlo tudi do spoznanja resnice, a to bi nikakor ne bilo v prilog onim, ki so se debelo zrasli z rimskim klerikalizmom in še do mnogo tega, kar so izvedli v njegovi službi posredno in neposredno. Da se prepreči tak rezultat, da se situacija, ki se je začela razjasnjevati, zopet zaplete z novimi razpravami, začeli so v svojem glavnem organu »Obzorje« dokazovati, da to, kar je storil Stadler, ni tako hudo, on da je celo prav na principu »realizma«, okoristivši se s prilagodenjem odnošajev. Ker, se pravi tam dalje, v stvari sami ostane vse napram prvotnim papeževim intencijam v korist hrvatsva, tako da je »pod starim imenom ostala nova stvar«, kakor se premeteno duhovito izraža podpisani avtor članka dr. Zahar.

Tendenca tega je preveč jasna, dočim je vsa zadeva zaradi neuspele akcije šla na samega Stadlerja kot tozadevnega provzročitelja, dotlej je klerikalni štab molčal in v ostalem dopuščal, da se je celo sam njegov organ, seveda oprežno in v posebnih obliki, zaganjal v njega, no ko se je prek Stadlerja začelo preiskavati obisti samega klerikalizma kot takega, ko je začelo postajati jasno, da je to škodljiva in slaboglasna struja narodnega življa, tedaj je »Obzorje« skočil, da odvrne pogleda javnosti od istine. Od Stadlerjeve krivde se je prešlo na krivdo klerikalizma, treba je tedaj zvaliti krivdo s Stadlerja, pa bo eo ipso vzeta s klerikalizma. Seveda se hoče stvar prikazivati kot uspešno in koristno za narodne interese, kakor da je treba klerikalce še blagrovati za njihov sijajni uspeh, češ, da se jim je posrečilo izvesti, kar so hoteli. Kdo bo vprašal za to, da je ta najnovejša farbarija v najočitnejšem protislovju z onim, kar je dosedaj poznano v stvari kot neovrgljivo! Gospodje klerikalci poznajo dobro vrednost devise: »mentire audacter, semper aliquid haeret« in vedo prav dobro, da imajo tudi dajati komu rog za svečo. Ista lahko verni in nespametna masa, ki ljubi bič, s katerim jo opleta sistem Khuenove ere, bo tudi po očividni zablodi v jeronimski aféri klicala hosana onim, ki so jo tako za nos vodili in jo še bodo vodili. Na Hrvatskem ni prostora za razloge pameti.

Verus.

V Ljubljani, 25. junija. Pogajanja.

Parlamenta sta odgodena, ministrska predsednika pa se še vedno ne pogajata, dasiravno imata čas. O nagodbenih pogajanjih ni ničesar slišati. Szell se je umaknil že v Ratot na počitnice in Koerber izjavlja, da nima vzroka, posetiti svojega tovariša. K stvarni nesporazumnosti se je bajé pridružil še osebno nasprotje. Razmere so take, da iščeta oba predsednika vspeh, ki pa se more doseči le na škodo nasprotne stranke. A nihče noče odnehati. Koerberju se pošiljajo resolucije deželnih zborov, naj ne žrtvuje niti lasu avstrijskih interesov, a Ogri izjavljajo, da morejo čakati. Carinska zveza je zagotovljena do konca l. 1907, mednarodne trgovinske pogodbe se morejo dotlej molčé leto za leto podaljšati. Dotlej pa se more v Avstriji še marsikaj izpremeniti. Nagodbeno vprašanje ne more priti v pravi tir. Toda zgoditi se mora kmalu nekaj odločilnega, zakaj nagodba z Ogrsko poteče s koncem t. l., takisto avtonomni carinski tarif. Tudi obstoječe trgovinske pogodbe bi bilo sedaj odpovedati in eventualno obnoviti. Nagodbeno vprašanje se mora torej vendarle dognati med obema vladama, da bo možno v jeseni nagodbene določbe v parlamentih odobriti ter da se s početkom l. 1903 pokaže Avstro Ogrska kot gospodarska in carinskopolitična enota. Sicer pa je do konca leta še mnogo časa. Vpliv vladarja ne ostane brez vspeha, parlamenta pa tudi po svojih večinah ne odločita na škodo vladnih načrtov.

Razkol češkega deželnozborskega kluba na Moravskem.

Od tistega časa, odkar so se klerikalni poslanci odločili, da pristopijo klubu Mladočehov, ki so jih tudi sprejeli, so občutili češki Moravani nenaravnost in škodljivost te zveze, ki sta se pokazali tudi kmalu v surovem, blaznem boju nazadnjaške stranke pri državnozborski volitvah proti Mlado- in Staročehom ter v

silnih, zavratnih napadih na enotno češko delegacijo na Dunaju v vseh svojih nesrečnih posledicah. Le z največjim samozatajevanjem so mogli Mladočehi sedeti v enem klubu s ljudmi, ki so jih na javnih shodih hujskajoče zmerjali »lopolovci«, »sleparji«, »tepci«, »šarlatani« in »hazarderji«. Dasi sta sedeli obe stranki v istem klubu, bi bili lani pri volitvah klerikalci Mladočehom v brezdnanji pohlepnosti po mandatih vzeli dva sedeža. Svojih strankarskih strastih niso mogli žrtvovati interesom češke stvari. Olomuški nadškof dr. Kohn pa je pritiral klerikalce dotlej, da ni njegova stranka več češka in nič več ne bo češka. Zato je izstop Mladočehov iz kluba pravilen in pošten ter bo koristen pravičnim zahtevam češkega naroda. Tako pišejo »Lidové Noviny«. Moravski klerikalci grože sedaj Staročehom, da izgubé vodstvo kluba ter da se pogreznejo v mladočehovstvu. Tako se kaže tudi na Moravskem, da je s protinarodnimi, zahrbtnimi in zavratnimi klerikalci vsaka zveza v interesu naroda nemožna. To si naj zapomnijo slovenski limonadarji, ki jokajo vedno za slogo iz nekdanjih starih lepih časov!

Knez Ferdinand kralj bulgarski.

Potrjuje se sedaj, da je bil knez Ferdinand tudi zategadelj v Peterburgu, da dobi naslov kralja. Ferdinand bi imel rad isti naslov kakor rumunski, grški in srbski kralj, saj je Bulgarija po svoji obsežnosti, številu prebivalstva in kulturnem in gospodarskem razvoju na enaki stopinji kakor sosednje kraljevine. Car želi kneza ni nasproten in bajé tudi druge evropske države ne ugovarjajo. A prvo besedo ima Turčija pri tem vprašanju. Bolgarija bi imela z višjim naslovom tudi na Balkanu višji vpliv, zlasti glede reform v Macedoniji. Gotovo je, da vlada med Rusijo in Bolgarijo danes najbolj prijazno razmerje.

Najnovejše politične vesti.

Tirolski deželni zbor, ki se je sešel danes, lotil se bo najbrže že v prvi seji avtonomnega vprašanja. Italijanskim željam so prijazni le klerikalci pod Kathreinovim vodstvom. — Odpoved trgovskih pogodb z Ogrsko. Avstrijska vlada je bajé predložila Ogrom noto, s katero odpoveduje trgovinske pogodbe v slučaju, da Ogrska ne odjenja od svojih pretiranih zahtev. — Bolezen angleškega kralja je zelo resna, kar je tudi izjavil Balfour v zbornici. Operacijo je sicer prestal, a bo moral najmanj tri mesece ostati v postelji. Zaradi odpovedane slavnosti kronanja zadene London več milijonov škode. — Protirevolucijska liga se je ustanovila na Ruskem, ki šteje že 20.000 članov, a njena podružnica v Parizu pa 9000 članov. Namen združitvi je pouk in ublažjenje doma ter skrb, da se v ostalem svetu ne poročajo o Rusiji nevedne in lažnjive vesti. — Gledé preosnove ruskih srednjih in visokih šol je izdal car naredbo na ministra za ljudsko prosveto. Tudi o izboljšanju učiteljskih plač govorí naredba. — Proti povišanju Bolgarske za kralje vino se je že neposredno izrekla turška vlada, kajti protestirala je, da bi se imenoval bolgarski agent v Peterburgu Stančev »pooblaščen ministere«; češ, tak naslov pristojno le zastopnikom samostojnih držav. — Velika poljska demonstracija zoper govor nemškega cesarja v Marienburgu se priredi dne 24. julija, ker je tega dne poljski kralj Ladislav potolkel nemške viteze. — Znižanje doklade na pivo je sklenilo ogrsko finančno ministrstvo. — Rektorjem dunajske univerze za leto 1902/3 je izvoljen profesor dvorni svetnik dr. Karol Gussenbauer.

Dopisi.

Iz Št. Petra na Krasu. V nedeljo smo imeli tu postojinske Sokole, kateri so nam priredili kaj prijetno zabavo. G. Sokoli so prišli popoldne ob 3. uri s poštnim vlakom. Ob 5. uri pričela se je na dvorišču g. Grzine javna telovadba. Vaje na drugo in bradlji so se izvrševale točno, ravno tako precizno so izpadle proste vaje. Kratko rečeno: naše ljudstvo se kar načuditi ni moglo tako lepemu redu in točnosti vaj.

Po telovadbi se je razvila prosta zabava, katere glavna faktorja sta bila postojinska godba in tamburaši. Na tem mestu bodi izrečena prisrčna zahvala gg. tamburašem in tamburašinjam, ki so nas s svojim dovršenim ubiranjem strun res kar očarali. Tudi šaljiva pošta je imela mnogo opravila. Pismonoša je kar še prinašal novice iz Pretorije v Št. Peter in narobe. Zabava je splošno ugajala vsem, le žal, da jo je bilo tako hitro konec.

Ob 10. uri so se naši mili gostje že odpravili na brzovlak.

Tudi občinstvo, katerega je bilo ne-pričakovano mnogo, jelo se je razhajati. Vas pa, bratje Sokoli, pričakujemo z razprostrtimi rokami še mnogokrat ter bličemo bratski: »Na zdar!«

I. B.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 25. junija

— **Osebnost.** Gozdni komisar v Ljubljani, g. Viljem Putick, je imenovan višjim gozdnim komisarjem.

— **Kranjski deželni zbor.** Deželni predsednik baron Hein se vane danes zvečer z Dunaja v Ljubljano. Dunajska »Slavische Correspondenz« pravi, da vlada še ni ničesar sklenila glede nadaljnega postopanja in da bo deželni predsednik začel dogovore z merodajnimi faktorji v deželnem zboru.

— **Deželnozborski škandali in občinstvo.** Po vsi deželi vlada ogorčenje proti klerikalni stranki zaradi sramotnih škandalov, ki jih je uprizorila v dež. zboru. Tudi klerikalci se škandalizirajo, poslanci in volilci. Da se celo klerikalni poslanci samemujejo počenjanja dr. Šusteršiča, dr. Brejca, dr. Schweitzerja, Jakliča in Drbniča, to se je videlo že v deželnem zboru. Razgrajati so bili osamljeni, kajti ostali klerikalni poslanci jim niso hoteli pomagati, nego so raje zbežali iz dvorane. Pa ti klerikalci tudi ne prikrivajo svoje nevolje. Dež. glavar Detela je to na več kakor jeden način pokazal v javni seji. Ta dobrohotni, mirni mož je bil kar izven sebe nad počenjanjem klerikalcev in jih je obsojal z najostrejšimi besedami. Tudi Poveš, Pakiž, Pfeifer, Mejač in drugi izražajo javno svojo nevoljo, a se kljub temu ne upajo nastopiti proti Šusteršiču. In občinstvo? Razen tistih revežev na duhu, ki jih vlačijo klerikalni agitatorji po Šusteršičevih shodih, je vse občinstvo do skrajnosti ogorčeno, tudi klerikalci. Ugleden klerikalen župan se je v javni gostilni izrazil: Če bi se v obč. odboru kak hribovec tako obnašal, kakor so se v dež. zboru katoliški doktorji, mu kmetje na mestu izbijejo vse zobe in ga za ušesa neso na gnojišče.

— **Volitve v trgovski gremij.** Piše se nam iz trgovskih krogov: Pred kakimi 14 dnevi izpregovorili smo nekaj besedi o ljubljanskem trgovskem gremiju. Kakor čujemo, se je po triletni paži včeraj vršil občni zbor te korporacije, na katerem je bilo voljeno načelstvo. Naenast narodnim trgovcem, moramo priznati, da se ti, če prav so bili po listih opozorjeni na občni zbor, istega večinoma niso udeležili. Tudi sklicatelji občnega zbora niso izpolnili svoje dolžnosti, kakor smo že omenili, ker so bila narodnim trgovcem vabila — če nameroma ali slučajno, tega ne bomo preiskovali — ali prepozno dostavljena ali pa jih sploh niso dobili. Posledica tega je bila, da so bili v načelstvo voljeni tisti »kompromisni« kandidati, ki so jih Nemci sami izbrali in med katerimi ni pravzaprav nobenega resnično zavednega slovenskega trgovca. Omeniti je še, da se zborovanje ni naznanilo obrtni oblasti in da vsled tega tudi ni bil navzočen zastopnik obrtne oblasti. V slučaju protesta bi radi tega po naši sodbi morale biti te volitve razveljavljene in upamo, da ta protest tudi ne izostane. — Sedaj pa še nekaj besedi o gremialnih pravilih. Imenujemo jih tako, dasi tega imena dandanes več ne zaslužijo. Ta pravila so bila svoj čas na podlagi obrtnega reda z dne 20. decembra 1859 (!) državnega zak. št. 227 sestavljena. Mislimo, da smo ta pravila s tem zadostno označili. Taka pravila so mogla

Dalje v prilogi.

morda pred nekaj desetletji zadostovati, danes — po mnogih med tem izvršenih premembah obrtnega reda, zlasti po zakonu z dne 23. februarja 1897. drž. zak. št. 63 — pa ne odgovarjajo več niti zakonu niti duhu časa. Pomočnikskega odbora — dasi je v § 114. omenjena nega zakona izrečno predpisana, sploh ne poznajo. S tem je pač dokazano, da glede pomanjkljivosti in protizakonitosti tem pravilom pač ni primere. Takim, deželnega stolnega mesta nevrednim razmeram bi se pač moralo že konec narediti, in zato prosimo mestni magistrat kot obrtno oblast I. instance, naj že spozna, da je trgovski gremij obligatorna zadruga in ne kako svobodno društvo ter naj v tem smislu stori svojo dolžnost.

— **Občinske volitve v Gorici.** Proti gospodujoči laži liberalni stranki v Gorici je zadnji čas nastala precej velika nezadovoljnost tudi med Lah. Zadnje dni so se ti nezadovoljneži združili na skupno postopanje pri občinskih volitvah. Splošno se je mislilo, da pri letošnjih volitvah ta stranka še ne doseže vspehov, ker se ni za ta boj pravočasno pripravila. A glej — ta stranka je vendar dosegla nepričakovano velik uspeh in sicer pri večerajšnji volitvi iz III. razreda. Stranka je v tem razredu kandidirala arhitekta Ant. Battistiga, vodjo »Gazzettina« Adolfa Codermasa in trgovca Mihaela Culota in zmagala z dvema kandidatom. Vseh volilcev je okoli 1000 v tem razredu; glasovalo jih je 225 in sicer sta dobila izmed kandidatov opozicije Battistig 124, Culot pa 113 glasov, poleg njiju pa je bil od laži-liberalne stranke izvoljen Giorgio Bombig s 115 glasovi. Koliko so k temu porazu vladajoče kliše pripomogli Slovenci, nam še ni znano, omeniti pa moramo naznanilo »Sočee«, da bodo nekateri Slovenci glasovali za kandidate opozicije. Izid te volitve je dobra pljuska gospodujoči stranki in je radi tega v Gorici velik haló, zlasti ker je gospodujoča stranka napela vse sile in agitovala na vse kriplje, a volilci so izostali. Ta volitev je morda prvi korak k boljšemu. Tudi v II. razredu postavijo »nezadovoljneži« svoje kandidate.

— **Šolske skušnje v šoli Glasbene Matice.** se bodo vršile letos po sledečem redu: V petek 27. junija skušnja gojencev za gosli in klavir iz oddelkov g. učitelja Jos. Vedrala; v soboto, 28. junija skušnja gojencev za harmonijo in solopetje iz oddelkov g. učitelja Jos. Procházke; v ponedeljek, 30. junija skušnja gojencev za klavir iz oddelkov učiteljice gđe. Klot. Praprotnikove in na to gojencev za solopetje in klavir iz oddelkov gosp. šolskega vodja Fr. Gerbiča. Začetek skušenj je vselej o pol 6. uri popoldne v šolski dvorani »Glasb. Matice« v II. nadstropju. Redni šolski pouk se bo po teh skušnjah v »Glasbeni Matici« še nadaljeval po priliki do srede meseca julija. K skušnjam imajo pristop stariši gojencev ali njih namestniki in društveni člani. Vspored, čas in kraj javne produkcije gojencev, katera bo sledila tem skušnjam, se objavi pozneje.

Društveno vodstvo »Glasbene Matice«.

— **Konkurenca obrtnikom.** »Očetje« jezuitje so žutili potrebo, da se pobarva njihova ograja. Človek bi mislil, da so poslali po kakega pleskarja in mu poverili to delo. A tako se ni zgodilo. Jezuitje barvajo svojo ograjo v lastni režiji. Včeraj popoldne so delali trije možje, danes jutraj pa dva. Po obleki sodeč so bili to fratri. Klerikalci so pač le z jezikom prijatelji obrtnikov, zaslužka pa jim ne privoščijo.

— **Uprava državnih železnic** je izdala ravnokar svoje poročilo za leto 1901, glasom katerega je imela lani v svoji režiji 11.466 km železničnih prog. Gmotni uspeh je zaostal za proračunom za 10.352.275 kron, ker se je računilo za 3.289.394 K več dohodkov in za 2.062.881 kron manj izdatkov.

— **Koncert pri »Novem svetu«** bo jutri, 26. t. m. ob 8. uri zvečer igra ljubljanska društvena godba. Otroci in člani prosti, nečlani plačajo 20 h.

— **Iz Žalca** se nam piše: Dne 22. t. m. priredili so prijatelji naših krasnih planin prvi večji izlet na Mrzlico ali tako ime-

novani Savinjski Triglav. Došlo je okoli 250 ljudi iz Žalca, Celja, Laškega, Hrastnika, Dola, Trbovelj, Griž, Št. Pavla in Ljubljane. Dan je bil krasan, razgled slikovit, vse je obudovalo krasoto Savinjske doline in malih pa velikih gor. Iz Mrzlice 1127 m. zreš na krasno se v snegu bliščeče Savinjske planine, orjak Triglav pošilja tudi svoj pozdrav. Videč Koratanske, Kranjske in Hrvaške planine našteješ pri 50 cerkva, mnogo gradov in vasi. Gospod Naprudnik, krčmar iz Griž, postregel je kakor vselej, tudi takrat z izvrstno kapljico, katera je oživela in razveselila vse navzoče, da se je razvila prav živahna nepriljena veselica, katera nas je skupaj držala v najlepši edinosti do večera. Ker se radi zaprek ni mogel na Mrzlico postavljeni in prenovljeni križ s krasnim razpelom blagosloviti, so boše to zgodilo dne 24. julija to je v četrtek pred sv. Jakobom, kamor že zdaj vabimo vse ljubitelje in prijatelje naših krasnih planin. V četrtek imajo čas gospodje duhovniki, učitelji, trgovci, gostilničarji, sploh vsi kateri so ob nedeljah zadržani. Natančni spored se bode pozneje po naših novinah objavil.

— **Obletnica bitke pri Kustoci** se je obhajala včeraj v Celovcu. Znano je namreč, da se je v tej bitki celovski pešpolk št. 7 posebno odlikoval. Cerkevne slavnosti so se udeležili tudi deželni predsednik, deželni glavar in predstojniki raznih uradov.

— **Nesreča na železnici.** Dne 23. t. m. je padel na mostu čez Glino na Koroškem z osebnega vlaka državne železnice sprevodnik Jos. Dolenc ter si zdrobil glavo. Izdihnil je na mestu. Ponesrečeni, ki je bil šele 28 let star in oče štirih otrok, je imel hromo nogo, ker je že poprej enkrat padel s tovrnega vlaka.

— **Umrli** je včeraj v Trstu gospa Macak roj. Nolli, soproga višjega evidenčnega nadzornika v p. gosp. Jana Macaka. Lahka ji zemljica!

— **Burov se boji** posestnik travnikov ob cesti na Rožnik v obliži križa pri razpotju, ker je napel po njem žico z bodali nekako tako, kakor so to delali Angleži proti Burom. To veselje naj konecno ima, ali odstrani naj vsako nevarnost za občinstvo, posebno za otroke. Na kresov večer je lovilo več otrok kresnice po pokosenem travniku, ne sluteč, kaka nevarnost, da jim preti, ker se žica v mraku prav nič ne vidi. Na enkrat se začuje vik in jok, občinstvo priskoči in vidi ležati na travniku poleg ceste malo deklico, katera je bila popraskana po glavi in po vratu. K sreči ni bilo nič nevarnega ali kaj bi rekel ta posestnik Anglež, če bi si otrok oko iztaknil, ali bi on nadomestil brezmejno nesrečo za otroka in stariše? Ali naj se otroci ravno ob njegovih travnikih na vrvi vadijo kakor psički? To je brezobzirno postopanje; če že hoče na vsak način tam Bure loviti, naj zgradi dotični svet proti cesti tako, kakor je v civiliziranih krajih sploh običajno, da se ve občinstvo in posebno deca ravnati, znotraj pa naj zasadi potem bodala, nože ali kar hoče.

— **Mejnarodna panorama.** Kakor predzadnja serija Švice, tako tudi solnograške planine in kraji so v istini nekaj posebno krasnega, človek gre prav zadovoljen s panorame. Opozarjamo torej vnovič na tatedensko serijo.

— **„Amerikanec“ v konkurzu.** Graško sodišče je razglasilo konkurz graške prodajalne J. Hodscharja.

— **Napad.** Andrej Šovinc, mehanik na Marije Terezije cesti št. 6 in Štefan Bolja, ključarski pomočnik na Marije Terezije cesti št. 11, sprehajala sta se včeraj zvečer po Bleiweisovi cesti nasproti Kolizeja. Naenkrat zaslišita v Kolizejskih ulicah neko upitje in gresta tjekaj gledat. Nasproti njima je prišel neki pijanec, ki se je takoj zagnal v Šovince in Boljo in je prvega sunil z nožem v levo stran lica in ga težko ranil. Bolja je stekel. Šovince so našli ranjenega na tleh, napadalec je bil med tem časom že ušel. Policija ga je pozno v noč po mestu in v Šiški zasledovala in dobila tudi sled. Danes dopoldne je bil aretovan neki ključarski pomočnik, ki je na sumu, da je napad izvršil.

— **Brez cvenka** sta prišla včeraj dopoldne v Zupanovo gostilno dva znana ljubljanska postopača, se napila in najedla, potem pa sta hotela oditi, čež, da bosta že pozneje plačala. Gostilničar je dal poklicati policaja in ta ju je spravil na rotož, kjer so njima pregledali vse žepa,

pa še enega »ficka« niso našli. Tudi v neki gostilni na Žabjeku so baje imeli včeraj dva taka gosta.

— **Pretep.** Slikarski pomočnik Lovrenc Cotman, stanujoč na Glincah št. 77, je včeraj zvečer na Tržaški cesti pretepel brivskega pomočnika Miloša Luština, stanujočega na Tržaški cesti št. 38 in ga nekoliko poškodoval. Luština se je menda norčeval s Cotmanom, da ne razume svojega obrta.

— **V cestni jarek** je podrl z vozom posestnik Janez Kregar iz Stepanove vasi predvečerajšnjim na cesti na Karolinški zemlji delavčovo ženo Ano Peterco. Vozil je tako ob kraju ceste, da se je voz nagnil in prevrnil in ob kraju ceste in poleg voza idočo žensko potegnil za seboj v jarek. Ženska je na glavi in hrbtu poškodovana.

— **Neznani zlikovci** so danes ponoči v Frančiškanskih ulicah fotografu Juliju Müllerju odprli izložbeno omarico, pobrali iz nje fotografije in jih raztrgali.

— **Telefonične žice** so v teku zadnjega tedna neznani storilci na več mestih potrgali in poškodovali.

— **Nezgoda.** Starinarjeva hčerka, osemletna Marija Vidmarjeva, je pred hišo na Sv. Jakoba nabrežju stopila na razbito steklo in se na desni nogi hudo urezala.

— **Dva prisiljenca ušla** sta danes dopoldne od dela. Imela sta obadva nesrečo, da sta srečala policaja, ki ju je ustavil in odpeljal nazaj v prisilnico.

* **Najnoveje novice.** Dve ladji skupaj trčili. Blizu Cuxhavena je trčil angleški parnik »Firsby« v neko hamburško torpedovko, ki se je potopila, a moštvo je baje angleški parnik rešil, le poveljnik in trije mornarji se pogrešajo. — Strela je ubila blizu Znojma tri osebe. — Mažarski grof A. Forgah, ki je tudi rezervni častnik in poslanec, si je izposodil 200 gld. od nekega kavalirja, a pozneje prisegel, da mu ni ničesar izposodil, je izključen iz narodnih društev. — Klingerjev Beethoven seje prodal za 300.000 mark. — V spomin na bitko pri Kustoci se je odkrila včeraj na ondodni mrtvašnici bronasta spominska plošča. — Napisi se spominjajo enako padlih vojakov italijanske in avstrijske armade. — Pisateljica Louise Esshafer se je ustrelila v Solnogradu, ko jo je napadla hipna otožnost. — Kolinska trdnjava se poruši. Nemški vojni minister se pogaja z mestnim poglavarstvom, da odkupi mesto ves prostor z utrdбами in vojašnicami za 98 milijonov mark. — Za neposredno zvezo med Italijo in Južno Afriko hoče uvesti italijansko ministrstvo pošto in brzojave.

* **Zgradba vodovoda.** Trška občina Tobolka pri Berounu na Češkem se je slednjič odločila za zgradbo vodovoda in izvedbo istega je oddala trditi Ant. Kunza, c. kr. dobavitelja v Moravskih Granicah, ki je v tej stroki na jako dobrem glasu.

* **Iz slovanskega sveta.** Ustvaritelju slavistike in novodobnega češkega slovstva, Jožefu Dobrovskemu bodo 29. junija v Pragi odkrili spomenik. — Češki pesnik Gustav Dörfel je umrl 18. junija zjutraj. Razen izvirnih pesmij prevlel je iz češčine veliko pesmij na nemški jezik. Rojen je bil l. 1855. Na češki jezik je prevajal iz angleščine, zlasti Shakespeara. Bil je tudi sotrudnik Ottova »Naučného Slovníku« ter podlistkar raznih listov. — Iz Londona se poroča, da je lady Palmer darovala »Češki Filharmoniji« 150 funtov šterl. (3600 K), da se osiguri obstanek tega umetniškega društva.

* **Ruski „Dreyfus“.** Polkovnik Grimm, ki je izdajal vojaške ruske tajnosti, je bil obsojen na 12 letno prisilno delo na otoku Sachalin. Tam je najtežje delo. Po prestani kazni mora ostati Grimm v prognanstvu ter se bo smel naseliti v kaki sibirski vasi. Predno so ga odvedli na otok, je bil vpričo vojaštva in častnikov v Varšavi degradiran. Odrgrali so mu našive, zlomili sablo ter ga s kosom sablje topli. Obrli so mu še pol glave in ga oblekli v kazensko obleko. Končno so ga okovali v verige. Med preiskavo se je dognalo, da je izdajal Grimm tajnosti Nemčiji in Avstro-Ogrski ter da je zaslužil 80.000 f. št. Zapeljal ga je baje velik nemški general. Grimm je denar zaigral in zabil z ženskami. Carju je pisal sedaj pismo, naj ga pomilosti ali naj ga da ustreliti, car pa mu je prošnjo odbil.

* **Bogaboječ župan.** Župan nemške občine St. Peter pri Lozoncu je odrekel nekemu krčmarju na Fröhlichbergu licenco za godbo z uradno motivacijo »ker se s plesom poleti izziva le božja sodba in bi vsled tega prav lahko se zgodilo, da bi toča vse uničila«.

* **Kaznovana radovednost.** V dvorni cerkvi v Draždanah, kjer stoji kraljev katafalk, se je onesvestilo vsled strašne gnječe 300 ljudi in jih je 30 bolnih radi vročine. Tudi pred cerkvijo je bila tolika gnječa, da so orožniki na konjih jedva vzdržavali mir.

* **Lonec strupa spila.** Na Dunaju je spila v galvanskem zavodu 23. t. m. služkinja Marija Kleinlampe poln lonec cijankalija in se je kmalu nato zgrudila mrtva na tla. Vzrok temu činu je neznan.

* **Kateri hoteli so najboljši?** »Neues Wiener Journal« je prinesel več dobrih svetov radi izbora hotelov: Treba je vprašati vselej, kaj dobi človek za svoj denar, ker večkrat je to mnogo manje kot se pričakuje. Boljše je plačati 2 K več, kot priti v hotel z nečednimi posteljami in sobami ter plačati naknadno še razne račune, katere si izmisli hotelier. Informirati se ne smeš pri postrežkih in voznikih, ker ti so večkrat podkupljeni, nego pri redarjih, orožnikih in finančnih stražnikih ali pa pri domačinih dotičnega kraja. Najboljši hotel je oni, v katerega hodi največ ljudi in čegar omnibus vozi največ tujcev. Ako želiš skromno, a čisto sobo in prav dobro hrano, izberi si hotel, kamor zabaja največ duhovščine. Ta ima najboljši nos za izvrstno kuhinjo! Ne barantaj, sicer te slabo postrežejo, nego se kratko domeni gledé vseh pravic in dolžnosti. Zunanji blesk ni vedno poročilo, da boš dobro spal, dobro jedel in da boš dobro postrežen! Najstarejši hoteli so navadno najboljši in najcenejši.

* **Statistika militarizma.** Trozveza more ob času vojske oborožiti 5.135.000 mož in sicer: Nemčija 2.550.000, Avstrija 1.304.000, Italija 1.281.000. Dvozveza pa 5.354.000. Rusija namreč 2.800.000, Francija 2.559.000. Ako se računajo dnevni stroški v času vojske 8 K za moža, potem bi plačala trozveza 41.080.000 K na dan za svojo vojsko, dvozveza pa 42.832.000. Mornarica pa ima v Avstriji: 13 oklopnice, 14 križark, 75 torpedovk. V Nemčiji 40 oklopnice, 40 križark, 137 torpedovk. V Angliji 71 oklopnice, 163 križark, 145 torpedovk. V Franciji: 46 oklopnice, 47 križark. V Italiji: 19 oklopnice, 19 križark, 166 torpedovk.

* **Kraljevsko darilo.** V ravnokar izdanem svojem spisu pripoveduje angleški pisatelj Cambell sledeče: Friderik II., kojega imenujejo Nemeč Velikega, Slovani pa lopova, je podaril grofu Schwerinu tobačnico, na pokrovu od znotraj pa je bil naslikan osel. Grof pa je naprosil svojega prijatelja slikarja, naj osla izbrise ter naslika mesto njega kraljev obraz. Kmalu potem ko je bila pri kralju zbrana večja družba, je grof Schwerin kakor nehoté pozabil tobačnico na mizi. Kralj je vzel tobačnico ter z zasmehom dejal svoji sestri, veliki vojvodinji brunšvički: To sem daroval Schwerinu. Ta je odprla tobačnico ter dejala: »Ah, brat! Kako izvrstno te je pogodil slikar! — Ali se z menoj norčuješ? je pravil nejevoljno kralj. Nihakor ne, naj pogledajo drugi in izrečejo svojo mnenje. In ko so tudi ti potrdili, je vzel Fric jezno tobačnico, a ko je videl mesto osla svojo podobu, se je smejal še bolj, nego prisotni grof Schwerin. »On me je prekosil!« je dejal nato Fric.

* **Ploveč samostan.** Iz Taganroga ob Asovskem morju javljajo: Koncem maja je priplul v pristan Tanganrog »Pokrov presvatija Bogorodici«, last samostana na gori Atos. Ladija je samostan. Kapitan in vse moštvo so menihi v meniški opravi, ki je pa vendar tako prirojena, da jih pri njih poslu ne ovira. Predstojnik je pater Gerasim, ki nosi vse znake svojega dostojanstva. Ladija je črno pobarvana ter ima pritren na prednji steni velik križ. V ladiji je tudi cerkev, v kateri je vsaki dan maša. Ženske seveda ne smejo blizu. Ladija pluje pod turško zastavo ter vozi seboj blagoslovljeno olje za neki samostan v Moskvi.

* **Izseljevanje iz Evrope.** »Hamburger Amtswandererbehörde« je objavila statistiko, po kateri se je čez Hamburg izselilo majnika meseca 11.963 moških in 5521 žensk na 75 bark. Bilo je med njimi 2030 Nemcev. 12.796 oseb je odpotovalo v Združene države Amerike, 2906 v angleško Severno Ameriko, 36 v Meksiko in Centralameriko, 4 v zahodno Indijo, 164 v Brazilijo, 103 v Argentinijo, 156 v Afriko, 25 v Azijo. 1293 oseb pa je odpotovalo v Anglijo.

* **Za kopališko sezono.** Vsakdo danes ve, da je za splošno zdravje redno prebavljanje prvi pogoj. Koliko več veljave ima to načelo pri bolnikih in med temi imajo osobito oni na to paziti, ki se podajo h kopališkemu zdravljenju v kake toplice. Kdor si želi zagotoviti uspeh kopališkega zdravljenja, naj ne zamudi, odstraniti najpoprej neredno prebavljanje in ž njim združene pojave. Izborjen in od zdravniških avtoritet jako priporočen pripomoček k zamenjavanju snovij nam nudi vporabljanje »Natalia-vrelca« s Francovih varov. — Ta lithion — slatina, ki je znana po svojem okusu, jako uspešno deluje zlasti pri preobilici urinske kisline (protin) revmatizem, boleznih obistij in mehurja kakor tudi pri drugih boleznih, ki zadevajo spreminjevanje snovij, in bo kot pripravljalna zdravilna pijača za pravo zdravljenje vsakemu bolniku izvrstno vstregla.

* **Pogreb saksonskega kralja** 23. t. m. se je vršil pogreb kralja Alberta; že zgodaj zjutraj se je zbralo neštivilno ljudi pred cerkvijo; tudi po bližnjih ulicah je bila tolika gnječa, da ni bilo možno priti skozi. V cerkvi so bili na tleh kar nakopičeni neštivilni, prekrasni venci, za katere se je izdala velikanska svota denarja. Teh vencev je bilo toliko, da ni bilo možno v cerkvi nič drugega razloževati. Po vsej cerkvi so stali vojaki: marsikateri se je vsled grozne vročine onesvestil, in marsikateri gleda grenadirja je peljal višji štabni zdravnik sam iz

cerkve. Poleg krste so stali štirje častniki z golimi sabljami. Pogreba se je udeležil tudi nemški cesar s cesarico, naš cesar, vojvoda genovski, nadvojvoda Oto, veliki knez Aleksij ruski, veliki vojvoda saksosko-vajmarski itd. več polkovnikov tujih polkov in dr. Cesar Fran Josip je klečal dolgo časa jako žalosten s kraljico udovo Karolo pred krsto svojega umrlega prijatelja ter je tiho molil. Bil je deževen dan. Druždane, krasno moderno in uzorno čisto mesto, je bilo zavito v črne zastave in draperije.

*** Pijanost in ljubosumnost.**
Lazo Kovačević iz Ilinaca je bil s svojo soprogo v nedeljo v Šidu. Mož se je prav pošteno napil, ustavljal se je še v vasi Tovarnik v neki drugi gostilni, kjer se je sešel s prijateljem Sreto Sidjanskim. Prijatelj je dogovoril s Kovačevićovo ženo sestanek in kmalu se oba drug za drugim z ničimi izgovori odstranila. Dasi je bil Kovačević vinjen, se mu je vendar zasvetilo, kaj namerava žena, zato jo je šel iskat, in jo tudi našel v bližnji gostilni s Sidjanskim v posebni sobi, kjer se je parček nežno objemal. Prijatelj je ušel skozi okno, žena pa je Kovačević vrgel na tla, pretepal jo je grozno, in jo naposled sunil v jarek, kjer bi bila utonila, da niso prihiteli ljudje na pomoč.

Društva.

— Čitalnica v Spodnji Šiški
priredi dne 29. junija 1902 pri Koslerju v korist Ciril-Metodove družbe, Vodnikovega doma in »Sokola« v Šiški s prijaznim sodelovanjem polne vojaške godbe (40 mož) pod osebnim vodstvom kapelnika gospoda Christophina in raznih društev vrtno veselico. Koncertni spored: 1. Kovač: »Slovenska putnica«. 2. Waldteufel: »Estudiantina«. 3. Zajc: »Graničari«, ouvertura. 4. R Wagner: Fantazija iz opere »Lohengrin«. 5. Zajc: Duet iz opere »Zrinjski«. 6. Christoph: »Tivoli«, polka franc. 7. Offenbach: Fantazija iz opere »Hoffmannove povest«. 8. Parma: »Pozdrav Gorenjski«, valček. 9. Smetana: Sestet iz opere »Prodana nevesta«. 10. Ježek: »Promenade«, potpourri. 11. Zdenčay: »Slovenska četvorka«. 12. Smetana: »Komedianti«, putnica. Petje zborov se bo vrstilo med točkami vojaške godbe. — Ob 6. uri splaval bo velik balon »Afrikan«. — V mraku »umetni oženja«. — Začetek ob pol 4. uri. Vstopnina 30 vinarjev. Častiti društveniki Šišenske čitalnice — podružnice sv. Cirila in Metoda — člani pevskih društev; oziroma tamburaških klubov in otroci sploh so vstopnine prosti. — Preplače se z ozirom nadobrodne narodne namene hvaležno sprejmejo.

Književnost.

— „Popotnik“ prinaša v številki 6. sledečo vsebino: 1. A. Pesek: Darvinizem in vzgoja. 2. M. Heric: Kako je učitelj deloval, da se otmei tudi zunaj šole lepo in dostojno vedejo. 3. Dr. Fr. Ilesič: Opombe o publikacijah »Slovenske Matic« za l. 1901. 4. Dr. Fr. Ilesič: Opombe k Prešarnovi literaturi v Glaserjevi Zgodovini slovenskega slovstva. 5. Iv. Šega: Paberki iz socialne pedagogike. 6. Anton Kosi: Pregovori in izreki ter glasovi o škodljivosti čezmernega uživanja alkoholnih pijač. 7. Iv. Šega: Pedagoški utrinki. 8. Razgled. Listek 190. — Pedagoški paberki 191. — Kronika.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 25. junija. Ministrski predsednik je brzojavno zaukazal zaključiti zasedanje kranjskega deželne zboru. Vsled tega ostane nerešenih mnogo za kmetiskistanvelevažnih predlogov zakon o kmetijskih zadrukah, o osušenju barja, o vodovodih in vodnjakih o raznih podporah in zakon o preskrbljenju zastarost.

Dunaj 25. junija. Deželni predsednik baron Hein je ministrskemu predsedniku Körberju s popolno objektivnostjo razložil razmere v kranjskem dež. zboru. Deželni predsednik je dobil naročilo, naj pred vsem poskusi izposlovati garancije, da se obstrukcija več ne obnovi. Za slučaj, ako bi ti poskusi ne imeli uspeha, ima baron Hein naročila, da stavi konkretne predloge glede nadaljnjega postopanja.

Inomost 25. junija. Deželni zbor se bo že v današnji seji bavil z vprašanjem o avtonomiji Trentina. Ta zadeva se spravi na razpravo potom nujnega predloga.

Genf 25. junija. Morilec cesarice Elizabete, Luccheni je — kakor trde listi — v ječi zblaznel.

London 25. junija. Preložitve kronanja in vest, da je bil kralj operiran, je povzročilo občno konsterniranje. Sodi se navzlic zdravniškemu

zatrdom, da je kraljevo stanje silno nevarno, da, raznesla se je že govorica, da je kralj umrl. Kralj ima še sedaj jako hude srčne krče. Do ponedeljka zvečer se je mislilo, da bo kronanje vzlic temu mogoče, toda še ponoči je postalo kralju jako slabo in so poklicani zdravniki izjavili, da je kralj izgubljen, če se ne pusti operirati. Vzlic temu se ni operacija takoj vršila, nego je bil sklican nov zdravniški konsilij. Tudi ti zdravniki so izjavili, da je operacija potrebna ker je sicer katastrofa neizogibna. Operacija se je vršila včeraj ob dveh popoldne. Kralja so narkotizirali in odstranili gnulobo z levega kolka. Zdravniki upajo, da bo možno kralja že v četrtek prepeljati v Windsor. Člani kraljevske rodbine so bili danes sklicani na razgovor glede mogočih eventualnosti. Parlament je izrekel svoje globoko obžalovanje na kraljevi bolezn.

London 25. junija. Revolucija v Kolumbiji je končana. Vlada je sklenila z ustaši popolno mirovno pogodbo.

Narodno gospodarstvo.

Gozd in lovski zakon.

(Dopis iz Notranjskega.)

Gozd je dandanes za kmeta istinito najbolje in najvarnejše naložen kapital, kojega posestnik z neumorno marljivostjo, dasi z ogromnimi stroški, najbogateje pobere. To je neovrgljiva resnica, od katere odvisi blagostanje ali beda celih pokrajin. Tam, kjer je zemlja pogozdena, najdemo samo trdne kmete; v nasprot nem slučaju pa si zaslužijo družine komaj toliko, da se za silo preživijo. Posledica narodne bede je izseljevanje v Ameriko in drugam in zopet posledica tega primanjkljaj delavskih moči, nedostatno obdelovanje domače zemlje. Koliko ljudi je primoranih izseliti se, je vsakomur znano, in če pogledamo statistične podatke o izseljenjih, bomo takoj zapazili, da je teh največ v onih krajih, kjer je sekira svoj čas preveč pela, ali kjer sploh ne najdemo gozdov.

Kak kapital zavzemajo gozdi posebno v naši, za žito in seno deloma popolnoma nerodovitni deželi, vedo najbolje kranjski kapitalisti in graščaki a la Windischgrätz, Schönburg in drugi, ki še vedno kupujejo od stiskanega kmeta gozdne parcele, da povečajo in deloma arondirajo svojo gozdno posest.

Tudi politična in gozdna oblast sta uvideli, da je gozd, in to posebno na Notranjskem, edini in glavni faktor kmetškega blagostanja, zato zahtevati nasajevanje izsekanih gozdov. Država sama prispeva k pogozdovanju kraških tal. In tam, kjer so štrlele iz golih tal sive skale, razprostirajo se sedaj zemljo gnoječi borovski gozdi. Borovce saditi pa je potreba le toliko časa, da orodovi zemlja in postane sposobna za nasade hoj in smrek.

Posestnikom gozdov je znano, s kakimi zaprekami se je boriti, predno se novozasajeni gozd prepusti lahko samemu sebi. Hojnih in smrečnih sadik se usudi do malega 20%, če se za nasajevanje ne dobi izvrstnih delavskih moči, ali če zemlja ni posebno dobra in rodovitna. Dober gospodar nadomesti osušena drevesca z drugimi. To dela stroške, a s temi stroški računa že od prvega začetka vsak posestnik gozda.

Največja škoda za mlade gozdne nasade, kakor tudi za ob gozdna žitna polja pa je divjačina in zlasti srna.

Pozimi, ko zakrije sneg za dolge mesece vso zemljo, ko srna ne dobi zelisa, da se hrani, objeda iz snega štrleče vršičke mladih hoj in smrečic — jedina pozimska hrana za divjačino. Da je to velikanška, neprecenljiva škoda, pač ni potreba razlagati. Obgrizena hojica ali smrečica zaostane mnogo let v rasti, se sploh nikdar več ne razvija tako, kakor bi se morala, ter izgubi svojo vitkost, kar je pri iglavcih največjega pomena. Samo na sebi je umevno, da srna objeda drevesca v najlepšem razvitju, to je taka, ki gledajo najbolj iz snežne odeje.

Kar pa pusti srna najlepših drevesc pozimi neobjedenih, te pokonča spomladi srnjak s tem, da si drgne rastoče srbeče rožičke. V to svrhu izbira si najlepših, najvitkejših, 5—10 let starih drevesc. Z rožički oguli srnjak smrekam in smrečicam ali hojicam pa tudi mesecnom lubje prav do golega stebelca. Tako drevesce je za nadaljno rast nesposobno in se sčasoma posuši. Kar se jih pa ne posuši, nimajo več one ravne rasti in sploh ne dohajajo nepoškodovanih sadik. Drugo pomlad pridejo druga drevesca na vrsto, seveda najlepše vzrasla, in to se ponavlja

leto za letom. Na ta način se lahko računa, da pokvari srna v mladih gozdnih nasadih preko 91% drevesc.

Iz tega je razvidno, da je največji sovražnik novih gozdnih nasadov — srna.

In kaj pravi lovski zakon k temu? Lovski zakon odvzema posestnikom gozda kratko in malo vsakatero pravico, z lastno silo braniti se proti temu sovražniku rastočega kapitala. Posestnik gozda je, če nima svojega lova — in lahko rečemo taci je 99%, pri nas na Kranjskem — primoran gledati, da mu uničuje srna mlada drevesca, ne sme divjačine iz svojega gozda prepoditi, dasiravno jo pri poškodovanju zasači, ne sme seboj v gozd jemati psa, kajti logar ali posestnik lova mu ga sme po lovskem zakonu na mestu ustreliti. Takih slučajev poznamo že mnogo in se še dogajajo. Bog pa se usmili onega gozdnega posestnika, ki bi v lastnem gozdu ustrelil škodo delajočega srnjaka. Bogme, malone pride tak mož pred porotnike. Na vsak način pa pride za več mesecev v težko ječo na Žabjek, da ima tam čas premišljevat, čegav je gozd, čegava škoda v njem in čegav — lov. O tem vam lahko pripovedujejo nekateri, ki sedaj sedijo v Ljubljani zaradi lovske tatvine, ker so na svojem divjačino prepojevali in deloma streljali.

In glavna stvar pri vsem tem je, da imajo redno samo ljudje lov, ki nimajo svojih gozdov, ki o vsej tej po divjačini povzročeni škodi prav nič ne vedo in je tudi ceniti ne morejo. Z drugimi besedami, lovska postava protežira v tem one gospode, katerim služi lov v zabavo, a ne upošteva pri tem docela nič sicer počasni, a temeljiti in gotovi pogin mladih gozdov.

Marsikateri lovec bo zatrjeval, da se mora škoda, katero povzroči divjačina, po lovski postavi poravnati. Da, to je istina. Ali mari mislite, da je ubogemu kmetu pomagano s tem, da mu posestnik lova za 5—10letno hojico ali smrečico plača bore 2—3 solde? Saj ga trud in stroški več stanejo. Posestnik, kateri se s skrbjo in vnanjem bavi z nasajevanjem gozdov, kateri uvidi svojo nalogo že iz narodno-gospodarskega ozira v tem, da bo imel svoj čas sam in da bodo imeli gozdni delavci, torej narod, dobiček iz doraslih gozdov, ne da desetletne smrečice ali hojice niti za krono ne.

Ravno tako bi gotovo vsaka občina od srca rada nehala oddajati v najem svoje gozde, v svesti si, da ji to več koristi, kakor tiste krone, ki jih dobi za najemnino.

In ko bi se tudi dejalo, da naj posestniki gozdov obkolijo mlade sadike, nima to nikakega smisla. Kmet, ki zasaди 1000 sadik, jih lahko obkoli, a oni, ki jih zasaди 200.000 ali več, ne more tega storiti, ker bi ga samo delo več stalo, kakor vse nasajevanje.

Z eno besedo, nasajevalec gozdov nima nikakega pripomočka svoja drevesca obvarovati škode, storjene po divjačini.

Na tak način pa mine še tako potrpežljivemu možu veselje do nadaljnega brezuspešnega dela in lovski zakon bo časoma dosegel, da bo rasel na nekdanj gozdnih tleh trn, in da se bo naselila v hiše, kjer je vladalo blagostanje — revščina.

Posestniki gozdov vprašamo torej v tej zadevi kompetentne faktorje: Ali je prav, da je lovska postava tako stroga, da zabranjuje skoraj popolnoma gojitev mladih gozdov, in da nam posestnikom prepoveduje braniti se ogromne in neprecenljive škode v nasadih iglavcev, od katerih bi morali v resnici pričakovati najlepših in največjih dohodkov. Ali moramo mi drugim v zabavo zastoj delati in zaman se potiti?

Vsled tega se obračamo posestniki gozdov z opravičeno prošnjostjo do svojih gospodov državnih in deželnih poslancev in posebno do onih, ki nam zatrjujejo, da jim je blagor kmeta prva stvar, n j odločno delajo na to, da se lovska postava tako spremeni in preosnuje, da ima razum posestnika lova tudi posestnik gozda pravico v svojem gozdu divjačino vsake vrste streljati.

Le na ta način bo mogoče posestnike gozda vsaj deloma obvarovati ogromne škode in jim zopet vcepiti polagoma izginjajoče veselje do novih, posebno za Kranjsko potrebnih mladih gozdnih nasadov.

Pripomnja uredništva. Priobčili smo članek, dasi se ne strinjamo povsem z njim. V marsičem je pretiran in posebno na Notranjskem je obilo gozdnih nasadov, ki g. dopisnika naravnost demetujejo. Da se pa nam ne bo očitala ozkosrčna enostranost, priobčili smo dopis. Če se oglasi nasprotno mnenje, dati mu hočemo tudi prostora!

Slovenci in Slovenke! Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Borzna poročila.

Dunajska borza

dne 25. junija 1902.

Skupni državni dolg v notah	101.60
Skupni državni dolg v srebru	101.50
Avstrijska zlata renta	120.75
Avstrijska krona renta 4%	99.75
Ogrska zlata renta 4%	120.70
Ogrska krona renta 4%	97.90
Avstro-ogrsko bančne delnice	1580.—
Ki aditne delnice	674.—
London vista	239.97
Nemški državni bankovci za 100 mark	117.25
20 mark	23.44
20 frankov	19.09
Italijanski bankovci	94.15
C. kr. cekini	11.25

Žitne cene v Budimpešti

dne 25. junija 1902.

Termin.			
Pšenica za oktober	za 50 kg	K	78
Rž „ oktober	50	6	7
Koruza „ julij	50	5	8
„ „ avgust	50	5	7
„ „ maj 1903	50	5	7
Oves „ oktober	50	5	2

Efektiv.

Nespremenjeno.

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda. Gospica Kristina Demšar, Smartno pri Litiji, 6 K, nabraba v veseli družbi na sestanku pri gosp. naučitelju Andolšku. — Gospica Franjica Majzeljeva v Beli cerkvi 2 K, darovala dva Novomeščana. — Čas. svetnik Ivan Murnik 25 K mesto venca na krsto gospe Franje Macakove roj. Noll. — Skupaj 33 K. — Živeli!

Za Prešernov spomenik. Gospica Franjica Majzeljeva v Beli cerkvi 2 K, daroval rodoljubljen Ljubljancem. — Živela!

Za akad. društvo „Slovenija“. Čestilci lilealnega dr. Tavčarja, zbrani v Beli cerkvi 10 K za mize in stole. — Živeli!

Narodovo zdravilo. Tako se sme imenovati bolesi utešujoče, mišice in živce krepčujoče, kot mazilo dobro znano „Mollovo francosko žgane in sol“, katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih naslednjih prehlajenja. Cena steklenici K 1.90. Po poštne povzaji razpošilja to mazilo vsak dan lekarnar A. JOLLA, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJI, Tuchlaubn 9. V zalogah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov prepat, zaznamovan z varstveno znakom in podpisom. 2 (12—9)

Proti zobobolu in gnilobi zob

izborna deluje dobro znana

antiseptična

Melonsine ustna in zobna voda

katera utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodom 1 K.

Razpošilja se vsak dan z obratno pošto ne manj kot 2 steklenici.

Edina zaloga.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinalnih vin, specijalit, najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d. (519—2)

Deželna lekarna Milana Leustek-a

v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1

poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubil. mosta.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 806.2 m. Srednji tlaški tlak 786.0 mm.

Junij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v C.	Vetrovi	Nebo
24.	9. zvečer	734.9	19.9	brezvetr.	jasno
25.	7. zjutraj	734.9	15.2	sl. ssvzh.	jasno
	2. popol.	735.7	22.1	sr. svzhod. sk.	oblač.

Srednja včerašnja temperatura 20.4°, no male: 18.7°.

Tvrška Filip Supančič naznanja žalostno vest, da je njen tehnični uradnik, gospod

Oton Heinz

včeraj preminul. (1477)
Pogreb ranjkega bode jutri v četrtek, dne 26. junija t. l., ob 4. uri popoldne iz deželne bolnice na tukajšnje pokopališče k sv. Krištofu.

V Ljubljani, dne 25. junija 1902.

Zahvala.

Vsem, kateri so nas tolažili ob bolezn in smrti našega iskreno ljubljene pokopnika, gospoda

Franc Šinkovca

posestnika in gostilničarja

izrekamo najprisrčnejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo še vsem darovalcem krasnih vencev ter vsem številnim spremljevalcem pogreba blagega pokopnika.

Idrija, dne 23. junija 1902.

(1466) **Žalujoči ostali.**

Zakupni razglas

zaradi zagotovljenja predmetov sena, slame, drv in premoga, potem deloma ovsa za leto 1902/1903.

Zakupna obravnava bode										Za nastopne približne preskrbovalne potrebščine posad- kinih čet, zavodov in deželno brambovskih oddelkov										Približna tekoča letna potrebščina znaša																		
due	v preskrbovalni postaji in v preskrbovalnem (filijal- nem) magazinu	pri okrajnem glavarstvu	pri mestnem uradu (občinskem uradu)	za zakupno postajo	za		na dan				na mesec		slame za				sena				meških		trdih		premoga		ovsa											
					les za kurjavo	sena, slamo, premog in oves	ovsa	sena				slame za		po leti		po zimi		sko- pe	steljo	postelje	meških	trdih	premoga															
								4200	3400	4500	5600	850	2100	meških centov	282	423	premoga							282	423	premoga												
																												kilogr.	kubičnih metrov	met. centov	kilogr.	kubičnih metrov	met. centov					
																																		od	do	od	do	p o r e c i j
od	do	od	do	p o r e c i j				meterskih centov		kilogr.		kilogr.		meterskih centov		kubičnih metrov		meterskih centov																				
16. julija 1902	Gradec			Gradec . . . Schattleiten																																		
14. julija 1902	Bruck ob M.			Ljubno . . . Marein . . . Judenburg . . . Bruck ob M.																																		
25. julija 1902	Maribor			Maribor . . . Strass . . . Sl. Bistrica . .																																		
23. julija 1902	Celje			Celje . . .																																		
22. julija 1902	Ptuj			Ptuj . . .																																		
21. julija 1902	Ljubljana			Ljubljana . . . Toplice . . .																																		
31. julija 1902	Celovec			Celovec in Št. Peter . . . Št. Vid ob G. in Glandorf																																		
29. julija 1902	Beljak			Beljak (Seebach)																																		
28. julija 1902	Trbiž			Trbiž . . . Malborget . . . Predil (zapor soteske) Jezernica (zapor dol. pri Rajblu Bovec (z zaporom Bovske dol.																																		
18. julija 1902	Trst			Trst . . . Koper . . .																																		
10. julija 1902	Gorica			Gorica . . . Gradiška . . .																																		
12. julija 1902	Pulj			Pulj . . .																																		

1. Za postajo Gradec se v prvi vrsti reflektuje na dobavo sena in slame za celi določeni čas nabave in se bode z ozirom na v skladišču se nahajajoče režijske zaloge v tem slučaju potrebovalo do konca septembra 1903 12.890 q sena, 251 q slame za škope, 7386 q slame za steljo in 2184 q slame za postelje, eventualno se določi samo potrebščina do konca avgusta 1903.

2. Vrhutega se potrebuje na leto okoli 700 do 1000 q Fohnsdorfskega premoga.

3. Za postajo Ljubno se morejo staviti tudi zakupne ponudbe za oves. Približna potrebščina znaša 155 q.

4. Seno se mora v Mariboru, kakor tudi na drugih postajah vezati brezpogojno s slamo; vsprejemajo se tudi alternativne ponudbe za zalaganje potrebščine za čas od 1. septembra 1902 do 31. avgusta 1903 eventualno 30. septembra 1903 predmetov sena in slame.

5. Vpoštevale se bodo samo ponudbe na zakupno oddajo, zdržujoč predpisano rezervo na premogu, ta potrebščina premoga zadeva četno bolnišnico, infanterijsko kadetno šolo, infanterijsko in dravsko vojašnico, dalje pisarniško poslopje domobrancev. Dobavitelj je poleg tega zavezan, da za izdelovanje prepeciva pri oskrbovalnem magazinu v Mariboru dobavi okoli 500 q premoga.

6. Za postajo Ljubljano se sprejemajo ponudbe za zalaganje 900 m³ trdih drv (polen) za kurivo à 423 kg, zadnje seče.

7. Za Trst se sprejemajo tudi ponudbe na dobavo 2600 m³ trdega lesa.

8. Za Gorico se sprejemajo samo ponudbe za zalaganje 1000 q trdega lesa in 400 q angleškega premoga v koscih.

(1470)

9. Za postajo Pulj vsprejemajo se le ponudbe za zalaganje. — (Zgoraj izkazana potrebščina je proračunjena do konca septembra 1903, tedaj za 13 mesecev.)

10. Zadnjega sekanja.

Opazka. Ponudbe za dobavo gori označenih stvari mogo se staviti po točki II. knjižice o pogojih za nakup tudi za deljene množine, a samo če se navede doba za dobavo. Dajavne partije, ki se bodo konsumirale šele leta 1903., se takisto plačajo šele leta 1903. V cenah za dajavne so vselej tudi razni v kraju navadni nadavki, kakor mora to biti izrecno omenjeno v ponudbi.

Razen poprej navedenih oskrbnih potrebščin in potrebščin za četna koncentrovanja, kakor za večjo potrebščino za pridanke v zakupni postaji z morebitno 25% večjo potrebščino mora zakupnik preskrbeti potrebščino za k vojaškim vajam poklicane dopustnike, rezervnike in deželne brambovce po aktualnih pogodbenih cenah, zatek potrebnosti krme lastnih konj častnikov in takih, ki so z njimi v isti zvezi.

Splošni pogoji.

- Oziralo se bode samo na pismene ponudbe. Zapečateni ponudbe imajo zgoraj omenjene obravnavne dni najdalje do 10. ure dopoldne doiti in sicer ponudbe za Ljubno, Marcin, Judenburg in Bruk na Muri pri okrajnem glavarstvu Bruk na Muri, ponudbe za Ptuj pri mestnem uradu Ptuj, ponudbe za Trbiž, Malborgeth in Koroške zaprtije pri občinskem uradu v Trbižu; ponudbe za Celje pri posteljnem skladišču v Celju, ponudbe za ostale postaje pri dotičnih vojaških oskrbovalnih filijalnih magacinih (točka XVII. zvezka pogojev); na poznejše ali v brzojavni obliki došle ponudbe se ne bode oziralo. Ko bi se v kaki ponudbi cenin postavke v številkah in pismenkah ne ujemal, velja postavke v pismenkah za pravi. Vsaki popravi v ponudbi pridejati ima ponudnik svoj podpis.
- Natančnejši pogoji in specialni pogoji, kakor dobavni roki, najemnine depotov itd. se lahko slednji dan od 8. do 12. ure dopoldne in 2. do 4. ure popoldne pri dotičnih c. in kr. preskrbovalnih magacinih, potem pri okrajnem glavarstvu v Bruku na Muri, pri mestnem uradu v Ptuj in pri občinskem uradu v Trbižu ogledajo, kjer leže nalašč za to obravnavo napravljeni uradni zvezki pogojev z dne 20. junija 1902 na ogled. Na to, da se udrže pogoji, ki so v tem zvezku obseženi, je vsak ponudnik vezan že z vložbo ponudbe. Zvezki pogojev dobé se proti plačilu 8 h za tiskano polo pri vseh vojaških preskrbovalnih magacinih, na željo tudi po pošti.
- Vsak ponudnik, izvzemski podjetnike, v pogodbeni zavezanosti stoječe, kot popolnem preverjene in obravnavni komisiji znane kot zmožne in zaupne, ima ne oziraje se na njegovo kaveijo, o zmožnosti in zadostnem premoženju za prevzete navedenega podjetja dobiti soliditetno in zmožnostno spričevalo in sicer, če ima protokolirano firmo, od trgovske in obrtne zbornice, sicer pa od pristojnega političnega oblastva prve instance. Spričevalo ne sme biti nad dva meseca staro in ima na prošnjo podjetnika pri trgovski in obrtni zbornici, oziroma političnem oblastvu vsaj v dan pred obravnavo doiti dotičnemu vojaškemu preskrbovalnemu magacinu. Posledice kake morebitne zamude zadevajo vse-kako le podjetnika.
- Vsak ponudnik, ki nima pravice do oproščenja, mora zagotoviti svojo ponudbo s 5 odstotno varščino od vrednosti, ki se ima dognati po ponujanih cenah, vse za oddajo določene množine. Varščina se ne sme pridejati ponudbi, temveč se mora s ponudbo v posebnem kuvertu tako odposlati in vložiti, da varščino opravičenec lahko prevzame, ne da bi odprl zapečateni ponudbe. Varščini je pridejati tudi njena specifikacija, ravno tako se mora varščina v ponudbi specifikirati. Občine so ulaganja varščine in kaveije brezpogojno oproščene in se kakor kmetijska društva in producenti posebno opozarjajo na predležeče razpisano zakupno preskrbovanje vojaških potrebščin.
- Skupne ponudbe, ki se nanašajo na več postaj, se praviloma ne vpoštevajo.
V Gradcu, v juniju 1902.
- Oddajati je predmete v dotičnih postajah neposredno onim, kateri jih imajo pravico dobivati in naj bodo zaloge zakupnikov ne več nego 1-9 km oddaljene od vojaških prebivališč. Slamo za postelje in kurivo morajo zakupniki četam dovažati v njihova bivališča, zaradi tega se bode smatralo, da so v postavljenih cenah tudi obseženi troški za dovažanje, če v ponudbi ni izrečno povedano. Če so zaloge od prebivališč več nego 1-9 km oddaljene, mora zakupnik tudi dovoz krmskih predmetov oskrbe brezplačno. Za prevažanje predmetov v konkurenčne kraje mora se smisliti točka XVII. zadnji aliena zvezka pogojev staviti ponudbo, ker sicer bi se smatralo, da je prevažanje obsežno že v ponujenih cenah. Pri enakih ponudbah za prevažanje ima ponudba onega, ki je dobil zakup, prednost.
- Ponudniki se odreko, da ne zahtevajo, da bi se vojna uprava glede izjave o vzprejetju ponudbe morala držati v § 862. občnega državlanskega zakonika, potem v členih 318-319 avstrijskega trgovskega zakona določenih rokov, v katerih se je izjaviti, če se vsprejme ponudba.
- Cene za zakup staviti se imajo vstevši užitnino z dokladami, mitnino, carino in druge davščine: od poreije ovsa à 4200 gr, od poreije sena à 5600 gr, od poreije slame za škope à 850 gr, od poreije slame za steljo à 2100 gr, od meterskega centa slame za postelje, od kubičnega metra trdega ali mehkega lesa z izrecnim označenjem vrste trdih ali mehkih drv in dolžine polen, od meterskega centa premoga, pri čemer se ima povedati, odkod da je. Namesto trdih drv morejo se ponuditi tudi mehka. Ponudbe za mešan les so izjemno dovoljene le tedaj, če je zaradi lokalnih razmer težavno poskrbeti le eno vrsto drv. V slami za steljo biti mora jedna četrtina otepne slame in se lahko ponudi kot celota po jedni ali po obe vrsti za-se (kot otepna in kot strojna [zmedena] slama) in posebnih cenah.
- Zakupniki so izključeni od olajšav železniškega vojaškega tarifa. Vojakov preskrbovalnega skladišča dosihdob ni moči dajati v pomoč zakupnikom.
- Vsak ponudnik ima v svoji ponudbi izrečno izjaviti, da so njemu znane določbe za to obravnavo pripravljenega zneska pogojev z dne 20. junija 1902, in da se jim popolnoma podvrže. Na ponudbe, ki obsegajo krajšo nego 14dnevno zavezanost, se ne more jemati ozir.
- Ponudbe za dajatev oskrbovalnih predmetov za prehode staviti se imajo v zmislu točke IV. zvezka pogojev.
- V ponudbah glede zalaganja specialno omenjenih predmetov je ta nači sklepa kupčije posebno navesti.
- Dobaviteljem (prodajalcem) se pripuščajo franko določene postaje vozni listi proti povračilu diferenčnih zneskov za vožnjo in postranskih pristojbin, ki jih ima vojni zavod še poravnati, za reklamacijske svrhe.
- Ponudbe naj se zaznamujejo na ovitku izrečno na takoj vidni način.

(Kolek za 1 K)

Ponudbeni formular.

Jaz po podpisane izjavljam s tem vsled razglasa št. 4165 dto. Gradec, z 20. junija 1902, da hočem oddajati zakupnim potom za zakupno postajo s konkurenčnimi kraji:

Porcijo ovsa à 4200 gr po kr., reci:

" "	v vezanem stanju	sena à 5600 gr po h, reci:
		slame za krmno (ječmenove, ovsene, pšenične, šoršine slame) à 850 gr po h, reci:
		slame za steljo (strojne ali zmešane slame, četrtina otepne slame) à 2100 gr po h, reci:
		slame za postelje (otepne slame v celih bilkah po h, reci:

1 kubični meter neplavljenih trdih bukovih (mehkih) drv, in sicer po K . . . h, reci:
1 meterski cent iz premogovnika premogove jame v po h , reci:

za čas od 1902 do 1903 oddajati zakupnim potom prekrbovanje pohodov po točkah . . . zvezka pogojev preskrbovati in za ponudbo jamčiti s priloženo . . . varščino . . . h, obstoječo iz

Nadalje se zavezujem, če dobim zakup, vsaj v 14 dneh po o tem dobljeni uradni objavi dopolniti varščino v 10odstotno kaveijo in dajem vojaški upravi pravico, ko bi to opustil, da sama to dopolnitev izvede s pridržanjem zakupnega zasluzka.

V ostalem se podvržem razven pogojev naznanjenih v razglasu tudi pogojem, ki se nahajajo v zvezku pogojem napravljenem za razpisano obravnavo z dne 20. junija 1902. Kakor razvidno iz priloženega odloka se je moje solidnostno in zmožnostno spričevalo neposredno odposlalo c. in kr. vojaškemu magacinu.

I. dne 1902.

I. I. stanujoč v I.

Ponatis se ne honorira.

C. in kr. intendacija 3. voja.

Formular za kuvert ponudbe.

C. in kr.

vojaškemu preskrbovalnemu magacinu.

eventualno okrajno glavarstvo, mestni urad, občinski urad.

Ponudba vsled razglasa št. 4165. za zakupno obravnavo dne . . . 1902.

I.

Anton Presker
krojač in dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov
Ljubljana, Sv. Petra cesta 16
priporoča svojo veliko zalogo
gotovih oblek za gospode in dečke,
jopic in plaščev za gospe,
nepremočljivih havelokov itd.
Obleke po meri se po najnovejših uzorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo.

Fr. P. Zajec
Ljubljana, Stari trg št. 28
uraz, trgovec z zlatino in srebrnino in z vsemi optičnimi predmeti.
Nikelasta remontoar ura od gl. 1-90.
Srebrna cilind. rem. ura od gl. 4-
Ceniki zastoj in franko.

MODERCE natančno po životni meri
za vsako starost, za vsaki život in v vsaki faconi
priporoča
HENRIK KENDA v Ljubljani, Glavni trg št. 17.
Skladišče za modno blago, pozamentirje, trakove, čipke, svileni blago, perilo, klobuke za dame, tkana in kratka roba na debelo in drobno.

Mehanik Ivan Škerl
stanuje samo
Opekarska cesta št. 38.
šivalni stroji po najnižjih cenah.
Blekle in v to stroko spadajoča popravila izvršuje dobro in ceno.
Vnanja naročila se točno izvrš.

Brata Eberl leta 1842.
Prodajalna in komptoar: Miklošičeva cesta št. 6.
Delavnica: Igriške ulice št. 8.
Plesarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. južno železnico.
Šlikarja napisov.
Stavbinska in pohištvena pleskarja.
Prodaja oljnatih barv, lakov in firnezev na drobno in na debelo.
Velika izbirta dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.
Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pade, karbolinaja itd.
Posebno priporočava al. občinstvu najnovejše, najboljše in neprecenljivo sredstvo za likanje sobnih tal pod imenom „Eapidol“
Priporočava se tudi al. občinstvu az vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot primarno rešeno in fino po najnižjih cenah.

Natalie

Francjevari.
Natalija-vrelec.

Ogljenovo-kisl. Lithion-vrelec učinkuje v vseh slučajih urino-kisl. diateze, pri pomanjkljivem izločanju urina iz krvi, kamnu, boleznih v ledvicah in mehurju, udnici, revmatizmu itd. Zdravniške avtoritete so ga porabljale z izbornim uspehom. Pospešuje odvod vode. Prijeten okus. Dobiva se v vseh lekarnah in trgovinah z mineralno vodo, eventuelno pri kopališkem oskrbništvu Natalie vreleca, Francove kopeli. (1417-2)

2 mesečni sobi
oddasta se takoj
na Dunajski cesti št. 8.
Vpraša naj se v gostilni. (1476-1)

2 kleti
za trgovce ali gostilničarje se
tako oddasta. (1475-1)
Josip Vodnik, Spodnja Šiška.

Harmonium
s 4 1/2 oktavi, še nepokvarjen, za po-
učevanje v petju, prodam za 55 kron.
(1468-1) Lorenc Mihevc, Rakek.

Vničujte
muhe
najnevarnejše prenašalke bolezenskih in
kužnih tvarin. (415-106)
Najboljše sredstvo je ameriški
Tanglefoot
ki se dobi v vsaki boljši prodajalnici po 5 kr. pola.

Tovarniška zaloga
šivalnih strojev
IVAN JAK
v Ljubljani, Dunajska cesta št. 17.
Zastopstvo
najbolje (1042-9)
renomiranih
Dürkopp - koles
in
Waffenräder.

Najnižje cene.
Največji izbor.
Preobleke. Popravila.
L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mostni trg.

329 litrov
starega pristnega ljutomerca
s sodom vred prodaja se po jako nizki
ceni radi odpotovanja. (1451-2)
Kje? pove upravništvo »Slov. Nar.«.

Ces. kr. avstrijsko državne železnice.
Izvod iz voznega reda
veljaven od dne 1. junija 1902. leta.

Odhod iz Ljubljane j. z. kol. Proga čez
Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči obojni vlak v Trbiž,
Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo,
Ljubno; čez Selsthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-
Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj čez Amstetten. —
Ob 7. uri 5 m jutraj obojni vlak v Trbiž, Pon-
tabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno,
Dunaj; čez Selsthal v Solnograd, Inomost, čez
Klein-Reifling v Linc, Budejovice, Plzen, Mari-
jine vire, Heb, Francove vire, Karlove vire, Prago,
Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m
dopolodne obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Ce-
lovec, Ljubno, Selsthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m
popoldne obojni vlak v Trbiž, Beljak, v Pontabel,
Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno; čez Sel-
sthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Ino-
most, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling
v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vire, Heb,
Francove vire, Karlove vire, Prago, Lipsko, na Dunaj
čez Amstetten. Ob nedeljah in praznikih ob 5. uri
41 m popoldne v Podnart-Krope. Ob 10. uri po noči
obojni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Mo-
nakovo, (Ljubljana-Monakovo direktni vozovi I. in II.
razreda). — **Proga v Novomestu in v Kočevju.**
Obojni vlaki: Ob 7. uri 17 m jutraj v Novomesto-
Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne
istotako, ob 7. uri 08 m zvečer v Novomesto, Ko-
čevje. — **Prihod v Ljubljano j. z. kol. Proga**
iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m jutraj obojni vlak s
Dunaja čez Amstetten in Monakovo, (Monakovo-Ljub-
ljana direktni vozovi I. in II. razreda), Inomosta, Fran-
zensfeste, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna,
Celovca, Beljaka. Ob 7. uri 12 m jutraj obojni vlak
iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m popoldne obojni vlak
s Dunaja čez Amstetten, iz Lipske, Karlovih varov,
Heba, Marijinih varov, Plazja, Budejovic, Solnograda,
Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Ino-
mosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Ce-
lovca, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 44 m po-
poldne obojni vlak s Dunaja, iz Ljubna, Selsthalja,
Beljaka, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfeste,
Pontabla. Ob nedeljah in praznikih ob 8 uri 38
m zvečer iz Podnarta-Krope. — Ob 8. uri 51 m
zvečer obojni vlak s Dunaja, iz Lipskega, Prage,
Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih
varov, Plazja, Budejovic, Linca, Ljubna, Beljaka,
Celovca, Pontabla, čez Selsthal iz Inomosta. **Proga**
iz Novega mesta in Kočevja. Obojni vlaki:
Ob 8. uri in 44 m jutraj, iz Novega mesta in Ko-
čevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže Toplice,
Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer,
istotako. — **Odhod iz Ljubljane j. z. kol. v Kam-**
nik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri
5 m popoldne, ob 6. uri 50 m in ob 10 uri 25 m
zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih.
— **Prihod v Ljubljano j. z. kol. iz Kamnika.**
Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m jutraj, ob 11. uri
6 m popoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m
zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih.
— Srednjeevropski čas je krajnjemu času v Ljub-
ljani za 2 minute spredi. (1393)

Gld. 6 Gld. 6 Nedosežno
po svoji lepoti in
natančnosti so moje
pristne švicarske
briljantne črne
jeklene
Savonnet-remontoir-
ure, dvojnatno krite s
trojnimi briljant-črno-
jeklenimi pokrovi, z
jako finimi, točnimi
kolesi (triletno realno
jamstvo), s patent no-
tranjo uravnavo ka-
zalnika, s kakor opal
se bliščečo foder-cif-
nico, okraj, kazalniki,
obod in kronica so iz
pristnega double-zlata. Te ure so vsled
sveje elegantne opreme jako priljubljene in vsakdo
jih rad nosi.
Cena z zavijem gld. 6.—
Briljant-črne-jeklene dame ure, odprte, v jako
fini izpeljavi, gld. 7.—. **K tem uram pri-**
merne gosposke in dameke verižice
iz doub-e-zlata z obeskom gld. 1-50.
Pristna niklasta remontoir-ura gld. 3.—. Pristna
silberin-remontoir-ura z dvojnimi pokrovom gld. 5.—.
Razpošilja se po poštne povzetju. Neugajajoče
se zamenja ali se denar vrne, zato ne tvega.
Jožef Spiering
na Dunaju, I., Postgasse št. 2 c.
Velik ilustrovan cenik ur, verižic, prstanov itd.
gratis in franko. (1283-4)

Skoro novo (1469-1)
damsko kolo
se za primerno ceno **tako prodaja.**
Vpraša naj se pismeno pod „damsko
kolo št. 100“ poste restante Ljubljana.

Stanovanje
obstoječe iz 5 sob in vseh pritliklin, kopalne
sobe, z električno razsvetljavo, na prisojni strani,
kolikor mogoče v sredini mesta, se išče v
majem za 1. avgust, eventuelno se za-
menja z enako lepim in udobnim stanovanjem
blizo Lattermannovega drevoreda, ker to je za
eno sobo premajhno (1406-3)
Naslov v upravništvu „Slov. Naroda“.

Govori,
poje in
se smeje
v vseh
jezikih.

Grammophon
je najboljši svetovni govorilni aparat.
Sliši se na 300 m daleč. Cena 25, 40, 60, 125 gld.
(1329-5) Tudi na obroke.

Grammophon - Automat
v katerega se vrže 10 vin., je najboljši vir dohod-
kov za gostilne. Cena 120 in 130 gld.
Jako lepo se čuje v daljavo, zlasti na prostem.
Plošče iz trdega gumija v veliki izbiri,
tudi slovenske, ki jih je pel c. kr. dvorni operni
pevec Fran Naval-Pogačnik, ima zmirom v zalogi
Rudolf Weber, urar
Ljubljana, Stari trg 16.

Staroslavno žvepleno kopališče
na Hrvatskem
Varaždinske toplice
ob zagorski železnici (Zagreb-Čakovec).
Železniška postaja — pošta in brzojav.
Analiza po dvornem svetniku profesorju
dr. Ludwigu I. 1894. 58° C vroč vrelec, žvep-
leno mahovje, nedosegljivo v svojem delovanju
pri mišični skrnlini in kostenini v členkih, bo-
lezni v zgibih in otrpenju po vnetih in zlom-
ljenju kosti, protinu, živčnih boleznih, boleznih
v kolki itd., ženskih boleznih, polnih in tajnih
boleznih, kroničnih boleznih obistji, mehurnem
kataru, škrofeljnih, angleški bolezni, kovnih
diskrazijah, n. pr. zastrupljenju po živem sre-
bru ali svincu itd.
Pitno zdravljenje pri boleznih v žrelu, na
jabolku, prsih, jetrih, v
želodcu in v črevih, pri zlati žili itd. itd.
Elektrika. — Masaža.
Zdravilišče z vsem komfortom, vodovod
iz gorskih vrelcev, zdravljenje z mrzlo vo-
do z douche — in po Kneippu, celo leto
odprto; sezona traja od 1. maja do 1. oktobra.
Prekrasen velik park, lepi nasadi, lepi izleti.
Stalna zdravniška godba, katero oskrbujejo
člani orkestra zagrebške kr. opere. Plesne
zabave, koncerti itd.
Na postaji Varaždinske toplice pričakuje
sleherni dan omnibus goste. Tudi so na raz-
polago posebni vozovi in se je zaradi istih
prej obrniti na oskrbnišvo kopališča.
Zdravniška pojasnila daje kopališki zdrav-
nik doktor A. Longhino. — Prospekte in bro-
šure razpošilja zastoj in poštne prosto
(797-10) oskrbnišvo kopališča.

Učenec (1472-1)
s primerno šolsko izobrazbo se sprejme
v trgovino z manufakturnim blagom pri
J. Šket-u v Ilirski Bistrici.

Mesečna soba
lepo meblirana, v I. nadstropju, na ulico,
odda se s 15. julijem.
Izve se v **Židovskih ulicah št. 1,**
I. nadstropje. (1467-1)

Mašinist
se išče za parno žago.
Ponudbe pod „Mašinist 500“ na
upravništvo »Slov. Naroda«. (1463-1)

urarskih pomočnikov
sprejme takoj (1461-1)
H. Suttner, urar v Kranju.

Radi preselitve prodaja se cenó
glasovir in garnitura
na Poljanski cesti št. 15,
vrata in stopnjice št. 3. (1462-1)

Gospica
vešča pisarniškim poslom, po možnosti knjigo-
vodstva, dobi takoj službo v „Goriški Tiskarni“
A. Gabršček — v Gorici, Gosposka ulica št. 11.
— Njena služba bo: upravništvo „Soča“, „Pri-
morca“, vodstvo knjižne zaloge in tiskovin. Pisava
čedna! Prednost znanje drugih navadnih jezikov.
— Plača po pogodbi. — Nekaj kavicje! — Po-
nudbe naravnost na tiskarno. — Reference.
(1429-2)

Apno.
Pet vagonov
dobro žganega apna
odda podpisane pričetkom prihod-
njega tedna. Cena po domembi.
Martin Petrič
posestnik v Logatci.
(1474)

Pristen
ržen kruh
po Dunajski metodi
v pekariji (1473-1)
Jvana Föderl-a
Pred škofijo št. 3
Kolezijske ulice št. 4.

Aug. Agnola
Ljubljana
Dunajska cesta 13.
Velika zaloga
stekla
porcelana svetilk
zreal in d.
Najnižje cene!!!

Lekarna „pri orlu“
v Ljubljani.
Lastnik M. Mardetschläger, lekarnar in kemik
— priporoča: —
Pristno pripravljeno olje iz kitovih jeter,
prijetnega okusa, in dobro delujoče,
1 stekl. 1 K. 1/2, stekl. 70 h. — Olja
selezata malaga, po izpricnem in naj-
boljšem predpisu avstr. farmakopoe,
kri čistino in krepalno sredstvo.
Očistilne kroglice, 1 zav. 80 h. — Pra-
šek proti kašlju, 1 zav. 1 K. — Dunajske
stelečne kapsle, 1 stekl. 20 h, 6 stekl.
1 K. — Esenca proti kurjuzi oboem in
obli, dobro delujoč, po 80 in 40 h. —
Vsa obvestila, kirurške in zdravstvene
potrebščine najbolj po ceni. Oddajalec
mnogim bolničarjem, zdravnikom in
babečarjem.
Izdelovanje sedevic, limo-
mada, sokov itd.
Skladnice vseh medicin, specialitet in
vseh novih in izpricanih zdravil.
Vse objavljene stare tvrdike J. Svoboda
ostanejo v veljavi.

Stari trg št. 21. Glavni trg št. 6.
Pekarija
in slasličarna
Jakob Zalaznik
Prodaja moke
in raznovrstnih živil.
Prodaja drv in oglja.
Stari trg št. 32.

Sukneno blago
za moške obleke
po najugodnejši ceni
priporoča 26
R. Miklauc
Ljubljana, Špitalske ulice št. 5.

Fotografski atelje
na sv. Petra
cesti št. 27
L. Krema.
Solidna in cena izdelava slik vsake velikosti.
Izlozbe: na Sv. Petra cesti, v Prešernovih
ulicah in v „Zvezdi“.

Največja zaloga navadnih do najfinjših
otroških vozičkov
in navadne do najfinjših
žime.
M. Pakič
Ljubljana.
Neznanim naročnikom se pošilja s
povzetjem.

Dobra gostilna
z lepim senčnatim vrtom in kegljiščem na jako
živahnem kraju v Ljubljani odda se pod zelo
ugodnimi pogoji takoj v najem. — Pojasnila v
zalogi Puntigam v Ljubljani. (1444-2)

Perje za postelje in puh
priporoča po najnižjih cenah
F. HITI (1371-4)
Pred škofijo šte. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Pozor!
Dobro ohranjen
pekovski stroj
se proda po nizki ceni
v Kranju, hišna šte. 124.

Majhno posestvo
na prodaj!
Solidno zgrajena, z opeko krita hiša,
urejena za gostilno in prodajalno, v Kr-
tini hiš. šte. 57, preje last Jožefa
Pajer-ja, dalje lepa, rodovitna njiva
ob državni cesti v Prevojah, pripravna
za stavbišče, se pod jako ugodnimi
pogoji takoj proda.
Natančneje izve se v pisarni Marije
Terezije cesta šte. 16 („pri Žvoklju“),
nasproti Kolizeja. (1358-12)

Pozor (1190-14)
trgovci in gostilničarji!
Kranjske
salame
zelo okusne kakovosti, 1 kg. 1 gld.
20 kr., razpošilja od 5 kg. naprej
po pošti in železnici proti povzetju
Dragotin Novak
v Trebnjem, Dolenjsko.

Prodaja na drobno in debelo. Ceniki brezplačno.
Klobuke
najnovejši fačone
priporočam po nizki ceni.
J. S. Benedikt 26
Ljubljana, Stari trg, tik moje
glavne prodajalne na voglu.

Josip Reich
likanje sukna, barvarija in
kemična spiralnica na par
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4
se priporoča za vsa v to stroko spadajoča
dela.
Postrežba točna. — Cene nizke.

A. HUNST
Ljubljana, Židovske ulice šte. 4.
Velika zaloga obuval
lastnega izdelka za dame, gospode in otroke
je vedno na izbero.
Vsakršna naročila izvršujejo se točno in
po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in
zaznamujejo. Pri sunanjih naročilnih bla-
govoli naj se vzorec vposlati.

Krasno polstno
stanovanje

s štirimi sobami, kuhinjo in s popolno
opravo se odda takoj na Gorenjskem,
četrt ure od postaje Žirovnice. Sprejme
se le družina, ki ima svojo kuharico. Odda
se tudi manj sob po dogovoru. (1450-2)
Naslov v upravnistvu »Slov. Naroda«.

„Triumph“ štedilna ognjišča

za domačije, ekonomije, restavracije, zavode itd.
Priznana izboren fabrikat. Jako veliko se pristi-
di na kurjavi. (780-25)
Dobiva se v vsaki večji železninski trgovini.
Tovarna štedilnih ognjišč „Triumph“
S. Goldschmidt & sin
Wels na Gorenje Avstrijskem.

Naznanilo.
Meščanska korporacija v Kamniku naznanja, da se bode v so-
boto, dne 28. junija t. l., dopoldne ob 10. uri po javni dražbi prodalo
na skladiščnem prostoru v Stahovci pri Kamniku
800 m³ smrekovih in jelovih, 9 m³
javorjevih in 6 m³ jesenovih hlodov.
(1465-1) **ODBOR.**

Velika zaloga (114-48)
Styria, franco-
skih Peugeot,
Stefanie-koles
pristnih Jos. Reit-
hoffer sinov
Pneumatik
katere nudim po isti
ceni, kakor tovarna.
Pristne švicarske žepne ure, budilke, stenske ure,
verižice, prstane itd. itd. Namizne oprave (Besteck).
Najboljši šivalni stroji.
Najnižje cene in jamstvo!
Z vsem spoštovanjem
Fr. Čuden
urar in trgovec, na Mestnem
trgu št. 25, nasproti rotovža.

Darila za vsako priliko!
Frid. Hoffmann
— urar —
v Ljubljani, Dunajska cesta
priporoča svojo naj-
večjo zalogo vseh
vrst
žepnih ur
zlatih, srebrnih, iz
tule, jekla in nikla,
kakor tudi stenskih
ur, budilk in salon-
skih ur, vse samo
dobro do najfinjših
kvalitet po nizkih
cenah.
Novosti
v žepnih in sten-
skih urah so vedno
v zalogi.
Popravila se izvršujejo najtočneje.

Klobuke
najnovejši fačone
priporoča po najnižji ceni
Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg št. 11.

Dijaki srednjih šol in
vseučiliščniki

dobijo v Gradcu najboljši preskrbljenje
in stanovanje v Hans-Sachsgasse 5,
III. nadstr. Možno tudi čez počitnice,
da se nauče nemščine. (1413-3)

Vodovode
za mesta, vasi, pristave, zavode, po-
sestva, toplice, bolnice itd. napravlja
ANT. KUNZ
Mor. Granice (M. Weisskirchen)
c. kr. dvorni zalagatelj.
Ta tvrdka je ustanovila, kakor se
more izpričati s pohvalnimi spriče-
vali, vodovode v 42 mestih, 494 obči-
nah, na več sto velikoposestvih in
obrtnih zavodih ter je največji in
najstarejši slovanski zavod v državi
(1459) za pridobivanje vode. 1 (1)
Prospekti zastoji.

Avgust Repič, sodar
Ljubljana, Kolzejske ulice šte. 1.
(v Trnovem)
izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne
sode
po najnižjih cenah.
Kupuje in prodaja stare vinke posode

Ign. Fasching-a vdove
ključavničarstvo
Poljanski nasip št. 8 (Relchova hiša)
priporoča svojo bogato zalogo
štedilnih ognjišč
najprilostejših kakor tudi najfinjših, z žolto
medjo ali mesingom montiranih za oblake
pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in
po ceni. Vnanja naročila se hitro izvršijo.

Gostilna
s kegljiščem, lepim vrtom in s sobami za tuje
odda se takoj pod zelo ugodnimi pogoji v naj-
v Domžalah na bivšem posestvu Wencl-na, s da-
g. Kauška. — Več se izve pri zalogi Puntigam
v Ljubljani. (1443-2)

Mala trgovina
z mešanim blagom se zaradi bole-
tako prodaja.
Več se poizve pri **Alojziju Kališu**,
posredovalni zavod, Jurčičev trg št. 3,
Ljubljana. (1478-1)

Stanovanje
v lepem kraju na deželi, obstoječe
več mebliranih sob, se odda za pole-
sezono. Sobe se tudi posamezno oddajo
ter je tudi kuhinja na razpolago.
Naslov pove upravnistvo »Slov-
skega Naroda«. (1464-1)

Intelligenten gospod
ki ima veliko znanecv, se nastavi ko-
generalni agent
za Kranjsko
proti plači, s prispevkom za stanovanje,
z dietami za potovanje, odškodnino za
železniške in poštne stroške in provizijo
(mlajši ima tudi upanje na pokojnino) od
odlične zavarovalne družbe. Ponudbe z
»Curriculum vitae« (z opisanim dosed-
njega življenja) in s fotografijo naj-
pošiljajo do konca junija pod „Siche-
einträgliche Stellung“ na upr-
nistvo »Slov. Naroda«. (1448-2)

Rokavice
iz tkanine,
glacé in pralnega usnja
dobre vrste
kakor tudi (2026-59)
kožice za snažiti
v različni velikosti po nizki ceni pri
Alojziju Persché
Pred škofijo 22.

Sušenih ostankov vedno veliko v zalogi.
Za pomladno in
poletno sezono
se priporoča trgovina s suk-
nenim, plätnenim in manufak-
x x x turnim blagom x x x
Hugo Ihl
x x x v Ljubljani x x x
v Spitalskih ulicah št. 4.
Vzorci na zahtevanje poštino prosto.